

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
v upravi prejemam mesečno . . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznaka, zabavne, esuritelne itd.:
enostolpna petitvrsta po 20 vln.
== Poslano: ==
enostolpna petitvrsta po 40 vln.
Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Zakopani zakladi.

Komu ni znana evangelijska prilika o talentih, ki jih je gospod razdelil med svoje hlapce! Pri vseh so se talenti pomnožili, le pri enem ne. Ta ga je zavlil v svoj robec in pustil ležati.

Ti hlapci naj nam pomenijo razne države na svetu. Vsaka država ima v sebi neizmerne zaklade. Ti zakladi ji nosijo visoke obresti, če jih zna porabiti. Nič pa si ne more z njimi pomagati, če jih pusti ležati zavite v robec ali zakopane v zemljo.

Velikanski zaklad za državo je poljedelstvo. Veliki obrtniki in trgovci se radi bahajo in pravijo: »Mi vzdržujemo državo, ker ji dohaja večina davkov iz naše mošnje.« Res je, toda ta mošnja bi bila prazna, ko bi ne bilo kmeta, ki jo neprenehoma polni. In kaj bi tudi pomagala polna mošnja cekinov, če bi ne bilo kmeta, ki ves svet preskrbuje z mesom, moko, krompirjem in drugimi jedili. Sedanja vojska je državam odprla oči, da plug in brana ni sta nič manj potrebna, kakor top in strojna puška. In če hoče država sebi dobro, bo skrbela, da ji bo kmetijski stan vsaj toliko pri srcu, kakor vojaški stan.

Nihče ne taji, da je sedanje vojske veliko kriva nespretnost raznih diplomatov. Na drugi strani pa zopet vidimo, kako odločuje v vojski spretnost raznih vojskovodij. Hindenburg je bil že zakopan zaklad. Izkopali so ga o pravem času. Toda koliko je med ljudstvom zakopanih talentov, ki se jih nihče ne spomni. V visoke državne službe pa se rinejo taki, ki nimajo za to potrebnih naravnih darov. S silo napravijo razne predpisane študije, potem pa lezejo avtomatično naprej vedno v višje razrede. Ob času potrebe se pa pokaže vsa njihova nezmožnost. Kristus je rekel apostolom: »Niste me vi izbrali, ampak jaz sem vas izbral.« Tako bi morala ravnati tudi država. Izmed dobrih bi morala izbirati najboljše in ne sprejemati tistih, ki se ji vsiljujejo, pa naj so tudi grofi in knezi. Tisti pa, ki so sposobni, so največkrat brez denarja. Zato bi jih morala država vzgajati na lastne stroške. Ti stroški bi ji prinašali 100- in 200odstotne obresti. Pa mi kdo poreče: »Na visokih šolah si proforski zbor sam zbira nove člane, pa to ni dobro.« Res! Toda država bi morala skrbeti za varnostne naredbe, da bi se pri izbiranju talentov ne moglo kaj podobnega goditi, kakor na raznih visokih šolah pri nastavljanju profesorjev.

Človek ima dve roki. Desno rabi, leva mu je pa na pol zakopan zaklad. Veliko se je že o tem pisalo, da je treba tudi ta zaklad izkopati in levo roko tako za delo

izuriti, kakor desno. Kdor ima desno roko bolno ali je sploh nima — kar bo po vojski v veliko slučajih — ta mora biti levičar. Pa tudi če sta zdravi obe roki, je prav, če se pri delu menjavata. Pri jedi rabijo že sedaj mnogi enako spretno obe roki. Zakaj bi jih ne rabili povsod?

Tako modrujejo tisti, ki hočejo spraviti levico do njenih pravic in dolžnosti. Morda se bo po vojski res začela večja pozornost obračati na levico.

Začudeno smo gledali s prva vojake, ko so odhajajoči v boj nosili slovenske ali, recimo, kranjske trobojnice. Pred vojsko nismo pri vojakih nikdar opazovali narodnih barv. Vojaško vodstvo je prišlo pač do spoznanja, da je v vojski tudi narodnost mogočen faktor. Zato dovoljuje ne samo Nemcem in Italijanom, da so okrašeni s trakovi svojih narodnih barv, ampak pusti tudi Slovencem prostost glede narodne zavednosti. Prav tako. V miru so razne sile narodnosti nekaterih narodov kopale grob. Ti narodi se sedaj navdušeno bore za državo. Daj Bog, da bi smela lepa slovenska zastava tudi v miru povsod tako prosto plapolati, kakor sedaj v vojski. Narodna svoboda ne bo nikdar razdrla države, ampak jo bo krepila in utrjevala.

Naši vojaki so v ogromni večini dobri kristjane. Preden odidejo na bojno polje, prejmejo skoro vsi sv. zakramente. In kako željno segajo po svetinjah in molitvenih lističih! Ni nobenega dvoma, da je v vojski tudi vera velik faktor. Iz vere zajema vojak svojo srčnost, svojo potrpežljivost, svojo moč. In vendar jih je toliko, ki so doslej noč in dan kopali grob, da bi vanj vero zagreblili. Država je pa le grobokope mirno gledala, jim prepuščala učiteljske stolice na srednjih in visokih šolah in druga važna mesta v državi. Morda bo po vojski bolje. Morda bo država zopet izkopala nebeški zaklad svete vere, v kolikor so ga grobokopi že zakopali. Če pa tega ne stori, utegnejo priti časi, ko bo to izkopavanje prepozno in nemogoče. Država sloni trdno le na enem stebru, in ta steber je vera. Tudi ono poslopje, kjer so plesali Filistejci, je nosil en poglaviti steber. Samson je ta steber podrli, pa se je vse poslopje sesulo.

Zakopani zakladi! Bog daj, da bi jih vojska izkopala.

Vrednost dobitkov loterije „Slovenske Straže“ 20.000 K
Naberite tudi pri svojih znancih
denar za srečke in pošljite takoj
denar z naročilom „Slov. Straži“
v Ljubljano!

Prodiranje v Galiciji se nadaljuje. Rusi umaknili svoje južno krilo na Poljskem.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Ruska fronta pri Dembici predrta. — Umikanje južnega ruskega krila na Rusko Poljskem. — Odbit ruski napad pri Sanoku. — 8. ruska armada porazena. — Hudi ruski napadi v jugovzhodni Galiciji.

Dunaj, 11. maja. Uradno se razglša:

V bojih zadnja dva dni so prodrle naše čete rusko bojno črto pri Dembici. Močne ruske sile, ki so se vojskovale južno od Visle, so bile prisiljene vsled tega, da so se hitro umaknile za spodnjo Wisloko. Dalekosežnost tega dogodka so pokazala poročila, ki dohajajo od danes zjutraj naprej, po katerih se je umaknilo sovražno južno krilo na Ruskem Poljskem. Sovražnik je izpoznal, da ne more držati močno utrjene bojne črte ob Nidi in jo hitro izprazniti. Kakor se je prenesel uspeh pri Gorlicah in pri Jaslu na bojno črto v Karpatih, tako vpliva uspeh armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda pri Tarnovu in pri Deblci na položaj v Ruski Poljski. V srednji Galiciji pritiskejo naše in nemške čete med neprestanimi uspešnimi boji za ostanki poraženih ruskih zborov proti odseku ob Sani — Dynow — Sanok. Neki poizkušeni ruski protinapad približno treh ruskih divizij ob Sanoku ob železnici proti zahodu je bil s težkimi izgubami za sovražnika krvavo odbit in se je zasledovanje nadaljevalo.

Število ujetnikov in plen narašča vsak dan. Čete, ki so prodrle v gozdnih Karpatov, so vrple pri Baligrodu močnega sovražnika nazaj in so prekoračile s prednjimi četami pri Dverniku reko San.

Ruska 8. armada, ki se je vojskovala splošno med Lupkovom in Užkom, je zdaj z znatnimi deli tudi zapletena v poraz.

V južnovzhodni Galiciji so pričeli Rusi napadati v več odsekih. Sunk močnih sil severno od Pruta proti Črnovicam je bil odbit na državni meji; ujetih je 620 Rusov. Severno od Horodenke se je posrečilo sovražnim oddelkom, da so prišli na južni breg Dnestra. Boj se tu nadaljuje.

Namestnik načelnika general. štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.
Berolin, 11. maja. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Vzhodno bojišče.
Položaj neizpremenjen.

Južnovzhodno bojišče.

Rusi so poizkušali včeraj na črti Besko—Brzow v odseku Stebnica—Brzcanka—Ropczyce (vzhodno od Deblce) —Szeucin ob Visli ustaviti zasledovanje armad generalnega polkovnika pl. Mackensena. Namen se jim je popolnoma izjalovil. Proti večeru so bile ruske čete na mnogih mestih, osobito pri Besko in med Brzovom in Luteco prodrte, ko se je že dopoldne izjalovil obupen napad več ruskih divizij od Sanoka v smeri proti Besko z najtežjimi izgubami za sovražnika. Zasledovanje se nadaljuje.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Zmaga naših čet v zahodni Galiciji je pričela vplivati tudi na bojno črto na Rusko Poljskem. Rusi se umikajo iz močno utrjene fronte ob Nidi. Med Vislo in Karpati po direktivah našega vojnega vodstva in pod poveljstvom generalnega polkovnika pl. Mackensena bojuje se avstrijske in nemške čete so komaj po osem dnevnem delu izvajevale uspehe, ki bodo brez dvoma močno uplivala na nadaljni potek vojske.

Pozabiti ne smemo, da je položaj danes bistveno drugačen, kakor po oktoberskih bojih, ko so zvezne čete prodrle do srednje Visle in čez srednji in spodnji San. Takrat je rusko vojno vodstvo razpolagalo z neizčrpljivimi silami; nad milijon svežih čet je bilo na severu in jugu pripravljenih za boj. Danes so razmere drugačne. Uničenju desete ruske armade v Mazurih so sledile četrtilijonske ruske izgube v Karpatih in sedaj stojimo skoro pred popolnim uničenjem tretje ruske armade. Poleg tega preti velika nevarnost tudi 8. ruski armadi.

V takih razmerah je skoro gotovo, da bomo v kratkem času mogli doseči črto San z upanjem, da tudi tam končno vržemo Ruse nazaj. Vsekako pa moramo na tej močno utrjeni obrambni črti računati z zelo trdovratnim odporom sovražnika. Sedanji boji zahodno od Sana se z ruskega stališča vrše le zato, da se pridobi na času; Rusi zbirajo ob Sanu znatne sile in izpopolnjujejo tamošnje utrdbe.

Kako daleč se bodo Rusi umaknili na južnem Poljskem, ni težko uganiti. Odpor ob Czarni je skoro nemogoč, ker smo mi že prekoračili spodnjo Visloko; prihod-

LISTEK.

Napad ob Dunajcu.

4. maja 1915.

Slavno uredništvo! Tu Vam pošiljam kratek opis o našem napadu ob reki Dunajec, in sicer v oddelku blizu Dunajčevega izliva v Vislo.

23. aprila smo odšli iz naših postojank pri Gorlicah, kjer so nas nadomestile sveže nemške čete. Vozili smo se s svojimi topovi do 29. aprila po sami nepregledni ravnini ter se ustavili končno za pol kilometra pred reko Dunajec. Ponoči smo zavozili v bojno črto in celo noč kopali nasipe. Zjutraj so bili topovi pripravljeni za strel.

Šele 1. maja smo izvedeli, da gre za odločen napad, ki ga imajo naše baterije podpirati s tem, da razbijejo sovražnikove utrdbe. Med tem naj bi pionirji s čolni prepeljali pehoto čez 100 metrov široki Dunajec. Da se to čim bolj posreči, je morala naša baterija postaviti en top prav v ospredje, to je na breg Dunajca. In ravno moj top je moral tja. Treba je bilo najprej pripraviti prostor, top se je pa imel spraviti na mesto šele ponoči. Ker je moštvo že prejšnjo noč naporno delalo, nam nova naloga seveda ni nič kaj dišala.

Drugi so se mogli nekoliko odpočiti in naspiti, mi smo pa zopet delali čez polnoč. 1. maja zvečer smo top spravili na pripravljeno mesto. Ob tem so nas obletavale krogle kakor hrošči, a kljub temu ni bilo druge nesreče, nego da je bil en voznik ranjen v roko.

Mirno smo pričakovali znamenja za strel. Bili smo štirje Kranjci: četovodja (moja malenkost), poddesetnik Koritnik in topničarja Bizjak in Ravnikar (doma nekje od Moravč); drugi so bili Čehi. Z nami je bil tudi gosp. poročnik Leo Poljanec iz Ljubljane. Puške so venomer prasketale. Bila je ura deset, enajst, a še vedno nič povelja. Ob 12. uri je končno prišlo znamenje po telefonu. Hip nato je strašen grom pretresel ozračje. Iz nad 30 žrel se je vsipal ogenj na ruske postojanke. Opazoval sem strele našega topa. Prvi je šel preveč na desno, drugi previsoko, tretji pa je udaril naravnost v cilj; potem je šlo neprestano naprej. Videl se je samo blisk šrapnelov in udar granat, ki so metale zemljo na vse strani. Na več krajih so granate užgale hiše. To je dalo vsemu še strašnejše lice. Streljali smo neprestano, dokler niso v zraku zažarele tri rakete, znamenje, da je pehota prepeljana in da imamo ogenj ustaviti. Sedaj je bilo slišati le še prasketanje pušk.

Ob 4. uri so zaorili prvi »Ura!« na

desnem krilu, na levem par ur pozneje. Stopili smo na nasip in opazovali pehotni naskok, kar je za nas topničarje redka prilika. Zjutraj so prinesli prve ranjence, katerih je bilo pa hvala Bogu, zelo malo. Vsak je s čudom ogledoval naš top: »A, to je tisti, ki je Russe tako vrtal iz zemlje!« Vsi pešci, s katerimi sem govoril, so pripovedovali, da se še noben napad ni tako krasno posrečil s tako neznatnimi žrtvami. Pionirji so se posebno odlikovali: V eni uri so prepeljali čez reko 99. in 48. polk ter bataljon bosniških lovcev. Ti so mi pripovedovali, da Rusi niso imeli nobenega časa za odpor, ker so bili popolnoma presenečeni. Nekateri so v spodnjih hlačah letali okrog. Ruski častniki so prejšnji večer še plesali. Ujeli smo nad 1000 Rusov s par častniki in uplenili 4 topove ter par strojnih pušk.

Imeli smo tedaj krasen prvi maj. Rusi so se umaknili na celi črti in upamo v kratkem prestopiti mejo, od katere smo oddaljeni samo par kilometrov.

Vreme imamo krasno, noči so pa še vedno zelo mrzle. Vasi so tod okrog vse zapuščene, hiše popolnoma razdejane. Ubogi ljudje, ko se vrnejo na svoje domove! Za nas je še precej dobro; hrane imamo dovolj, kar je glavno. Pozdrav vsem prijateljem!

Tone s Trnja.

Naši fantje na bojiščih.

Visoko odlikovanje bivšega predsednika »Danice«.

Fr. Maršič iz Sodražice, sedaj rezervni poročnik pri c. kr. tirolskih strelcih, o kojega junaskem činu na severnem bojišču smo svojedobno poročali, je odlikovan z zlato hrabrostno kolajno. Čestitamo iz srca slovenskemu junaku, čestitamo pa tudi Katol. akad. društvu »Danici«, ki je vzgojila toliko hrabrih vojakov, na visokem odlikovanju bivšega predsednika. Slovensko ljudstvo je ponosno na svoje junake in jim je hvaležno za obrambo ljubljene domovine.

Eden Slovenec za 25 Rusov.

Junaski čin, za katerega je prejel Fr. Maršič visoko odlikovanje, je obstojal v tem, da je g. Maršič — takrat še praporščak — sam brez vsake pomoči, zajel 25 Rusov (nadporočnika, dva praporščaka in 22 mož). Ta uspeh je bil samo mogoč vsled nečuvne predrznosti, neustrašenosti in energije Maršičeve. Po noči, v temi in megli, je sam zadel ob ruski oddelek in, namesto da bi se umaknil, je zakričal: »Stoj, roke kvišku!« In — Rusi so ubogali in se udali, očitno misleč, da ima Maršič močno krdelo za seboj. In Maršič je petindvajset ujetih Rusov sam peljal k svoji kompaniji, ki je bila oddaljena par sto korakov. Taki so pravi slovenski fantje. v ka-

nja obrambna črta leži v nadaljevanju Ly-sagore (Kjelce) do izliva Sana v Vislo. Tako ustvarjena nova ruska fronta bo pa zahtevala tudi novo razvrstitev ruskih čet na srednjem Poljskem.

V jugovzhodni Galiciji ima armadna skupina Pflanzler hude dneve. Rusi poskušajo udreti med Dnjestrom in Prutom skozi Bukovino, da bi prišli za hrbet našim četam v jugovzhodni Galiciji. Upajmo, da se jim to ne bo posrečilo. Močan ruski napad proti Črnovicam je bil na državni meji odbit s težkimi izgubami za sovražnika.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

«Kölnische Zeitung» priobčuje:

8. maja javlja ruski generalni štab: 7. maja so se približale nemške križarke in torpedni čolni Libavi in so obstreljevale luko. Sovražni torpedni čoln je naletel na našo mino. Jugozapadno od Mitave se je naš napad ugodno razvil. V prostoru Ponjewege—Deisagola—Rozienu je prišlo 7. maja do bojev. Zapadno od Njemena se je unela huda praska. Oddelke sovražnih predstraž javljajo ob gorenjem toku Šešupe. Ob Mlavi smo odbili 7. maja ponovljen nemški napad na selišče Pomiany. Levo od Visle je splošen mir. Med Vislo in Karpati traja trdovraten boj dalje. Sovražni napadi, ki imajo na celi črti značaj frontalnih napadov, niso imeli uspeha. Sovražnik, ki je imel velikanske izgube, kaže znake utrujenosti, naši protisunkni pa postajajo jačji. Ko smo se pomikaliv smeri na Duklo nazaj, so zasedle močne sovražne čete ceste, po katerih se je umikala naša 48. divizija. Sovražniki so to divizijo obkolili. Divizija pa je pod izbornim vodstvom svojega poveljnika generala Kornilova pokazala svoje krasne vojaške lastnosti in je z velikimi izgubami prodrla preko kupov sovražnih mrtvecev, ki so ji zapirali pot, ter se je združila 7. maja zopet s svojim armadnim zborom. Pri Striju se je bojevala le pehota. Ob gorenji Lomnici smo odbili 6. maja sovražne čete, ki so hotele zasesti višine na Javorniku.

«Köln. Zeitung» pristavlja: Te podatke označujejo naša poročila v vsi njihovi lažljivosti in zavijanju.

RUSKA POROČILA.

London, 11. maja. «Daily News» poročajo iz Petrograda: Bitka ob Dunajcu prekaša po silovitosti vse dosedanje. Nemci pošiljajo v ogenj neštene čete; nadaljnja ojačenja ne prestopajo dohajajo. Ruska pehota se nekoliko umika.

Petrograd, 11. maja. List «Rječ» piše k bojem v Galiciji: Bitka ob Visle do Karpatov je največja, kar jih je bilo kedaj v Galiciji, na eni strani radi uporabe velikanskih množin čet, da drugi strani pa vsled števila topov, posebno težke artiljerije.

London, 11. maja. «Morning Post» poroča iz Petrograda: Sovražne zvezne armade nameravajo izzvati rusko vojno vodstvo do edine velike odločilne bitke na celi fronti v Galiciji in na Rusko-Poljskem. Popolnoma napačno je, če mislijo nasprotniki, da jim bo Rusija napravila to uslugo.

terih živi nepokvarjena duša junaškega slovenskega naroda. Eden za petindvajset!

Maj na severu.

Blaž Ertl od 47. pešpolka piše svoji sestri v Ljubljani med drugim:

Ze nekaj dni imamo toplo pomladno vreme; gozd že zeleni in kukavica nam kuka vsako jutro, dokler je ne opolaši in prepodi naše streljanje. Rusi malo streljajo. — Ozebel nisem, hvala Bogu, nič, čeprav sem mislil, da ne prestanem dolge in hude zime. Bil sem dobro oblečen. Sedaj je zime konec in jutri imamo že 1. maj. Tako imamo pa tudi upanje, da bo vojna kmalu končana in se zopet vrne ljubi mir.

8. trdnjavski bataljon.

Z bojnege polja smo prejeli:

O hrabrosti vseh mogočih polkov in oddelkov je že pisal vaš list, samo našega 8. trdnjavskega bataljona še niste omenili, čeprav smo v njem skoro sami slovenski fantje, ki zares ne delamo sramote svojemu imenu, marveč smo si že ponovno priborili navdušeno pohvalo svojih višjih.

8. trdnjavski bataljon je bil na novo ustanovljen in zanj so izbirali slovenske fante: Kranjce, Stajerce, Primorce. Ko smo prišli na bojišče in se pogledali s sovražnikom iz oči v oči, smo stali v bojnem viharju kakor skale. Naš ogenj je med sovražnikom strahovito pustošil ter ga končno pognal v divji beg, a še na begu so naše krogle podirale sovražnika, kakor bi vihar šel čez plan. Sovražnik je bil poražen na celi črti. Na bojišče je prijezdil poveljnik in radosten pohvalil 8. trdnjavski bataljon. Tako smo pokazali tudi tu, da Slovenec na bojišču nikdar in nikjer ni zadnji.

Zemljevid k našim uspehom v Galiciji.

Za to akcijo bo Rusija izbrala drug trenutek.

Petrograd, 11. maja. Dne 21. oktobra 1914 je bil pri Lovicu ujet nemški generalni poročnik pl. Haugk. Prepeljali so ga v Taškend. Generala, ki je doslej užival vse prostosti, so sedaj zaprli v samotni zapor, kakor se uradno poroča. Izjavlja se, da je to represalija za postopanje z ujetim varšavskim guvernerjem baronom Korffom v Nemčiji, ki se baje tudi nahaja v samotnem zaporu.

RUSI PRIZNAVAJO, DA SE JIM V ZAHODNI GALICIJI SLABO GODI.

Bern, 11. maja. «Petrograjska brzojavna agentura» objavlja sledeče obvestilo štaba ruskega vrhovnega poveljstva z dne 6. majnika ob 6. zvečer: V Galiciji se je 5. majnika z veliko vztrajnostjo nadaljevala bitka med Vislo in med Karpati. Zavorovan po intenzivnem ognju artiljerije je gromadil sovražnik vojne sile na desnem bregu Dunajca. Glavni sovražni napori so bili osredotočeni v smeri Biecz—Jaslo. Naše čete so občno trpele radi premoči težke sovražne artiljerije.

London, 11. maja. (Kor. ur.) Vojaški poročevalec lista «Morningpost» pripoznava, da je umikanje Rusov iz zahodne Galicije pač večjega pomena, kakor bi se sodilo po uradnih petrograjskih poročilih.

ANGLEŽI IN RUSKI PORAZ.

«Daily News» piše: Če avstrijska in nemška poročila ne lažejo, potem bo Rusija skoro gotovo primorana, da za enkrat ustavi svoje prodiranje proti Ogrski in proti zapadni Galiciji. Pač pa bodo brez težave lahko držali linijo ob Sanu in pa vzhodno Galicijo. Najbolj verjetno se da razlagati nemški uspeh tako, da so Nemci na novo izvežbane rezerve poprej poslali v boj; nego zavezniki (Rusi). Nemci imajo ta dobiček, da so na obeh frontah močnejši, in to ugodnost bodo uživali tako dolgo, dokler ne postavijo zavezniški novih armad na noge.

× × ×

UMIKANJE RUSKE KARPATSKE ARMAD.

Budimpešta, 11. maja. Iz Ungvarja poročajo «Pester Lloyd»: Rusi se zdaj tudi iz bojne črte Lupkov—Užok hitro umikajo. V okolici vzhodno od Užoka pri Patakofalu so napadle naše čete Ruse, ki so bežali in so jih porazili. Doline pokriva veliko število ruskih mrtvecev. Na eni strani korakajo naše čete že severno od Baligroda, na drugi strani so se razvili luti boji na karpatskem pobočju pod Samborom. V tem prostoru razvrščena ruska armada je bila že, kakor se zdi, pravočasno ojačena. V ponedeljek se je pripeljal prvi vlak ujetnikov na železniško postajo Ungvar. Med ujetniki jih je veliko takih, ki so jih šele pred dnevi odposlali iz notranje Rusije, da izpopolnijo močno razredčene ruske čete. Poslali so jih v lastnih oblekah in le čepice kažejo, da so vojaki. Neki vojak iz vilnske gubernije pripoveduje, da so ga uvrstili v bojno črto brez navačenja. Ko so šli nekoliko nedeljo vaščani iz cerkve, so obkolili moške kozaki in jih odgnali, ne da bi se bili poslovlili od svojcev. Na bližnji postaji so morali v vlak. V Galiciji so jih šele za bojno črto nekaj dni urili.

«TEMPS» O KARPATSKIH BOJIH.

Pariz, 7. maja: «Temps» piše, da bodo boji v Karpatih imeli važne posledice. Če bi bile avstrijske čete poražene, bi bila Ogrska francoskim zaveznikom odprta in nič ne bi moglo več ovirati njihovega zmagovalnega pohoda... Nato je sledila bržčas opazka, kaj bi bilo, če bi bili Rusi poraženi. Ta važen odstavek je pa cenzor prečrta.

HUDI BOJI OB PRUTU.

Črnovice, 11. maja. Boji ob Prutu severovzhodno od Črnovic so postali tako siloviti, kakor doslej še ne. Rusi skušajo z vsemi sredstvi prodreti, da bi prišli za hrbet Avstrijcem v severni Bukovini in jugovzhodni Galiciji. Rusi so spravili skupaj obilo artiljerije. Medtem ko so doslej obstreljevali samo desni breg Pruta, so pri-

čeli sedaj streljati tudi na levi breg. V nedeljo so štirikrat naskočili, pa so bili vedno odbiti s strašnimi izgubami. Avstrijska artiljerija in strojne puške so napravile velike vrzeli v vrste Rusov, ki so med napadom zašli v krilni ogenj.

Budimpešta, 11. maja. «Az Est» poroča iz Bukarešte: Topovski ogenj avstrijskih baterij je zelo ljut in se še kaže posledice. Položaj Rusov je postal neugoden. Rusi so hitro spravili svoje čolne iz Bojana v Bugolino in od tam v notranjo Rusijo.

Črnovice, 11. maja. Celo nedeljo do pozne noči so čuli v Črnovicah silno grmenje topov. Tudi na poraženih obmejnih višinah se je vršila huda kanonada. Zdi se, da so avstrijski topovi prisilili ruske, da so umaknili v gozdih so se vnovič vršili spopadi med patruljami. Poskusi Rusov, da bi vrgli nazaj avstrijske čete, ki se nahajajo na besarabskem ozemlju, so se izjalovili.

× × ×

DAMITRIJEV IN BRUSILOV.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: V zahodni Galiciji in v Karpatih stojita proti nam dve vojski: 3. ruska armada pod poveljstvom Radka Dimitrijeva in 8. ruska armada, kateri poveljuje general Brusilov. Dimitrijev je stal na fronti od Dunajca do ogrske meje pri Konieczni. Brusilov pa je poveljnik ruskih čet, ki so se bojevale od Konieczne do Užoka. Ko so Rusi pričeli s karpatsko ofenzivo, je prevzel Dimitrijev poveljstvo polkroga od Dunajca do Lupkova. Na stari črti je pustil eno skupino čet, ki so se dobro vkopale in utrdile, glavno silo pa je premestil med Gorlice in Lupkov, poleg tega je dobil ojačenja iz Przemysla in novince iz Rusije. Prvi udarec je tedaj dobil Dimitrijev od Mackensena in nadvojvode Jožefa Ferdinanda, drugi udarec pa od Borojeviča. Brusilov pa je prišel na vrsto zadnje dni, ko so ga naše čete potisnile čez Karpaty med Lupkovom in Užokom.

× × ×

VELIČASTNA MANIFESTACIJA VOJNEMU MARŠALU NADVOJVODI FRIDERIKU.

Dunaj, 11. maja. (Kor. ur.) «Fremdenblatt» poroča iz glavnega stana: Povodom podelitve vojaškega zasluznega križa z briljanti po Njegovem Veličanstvu vojnom maršalu nadvojvodi Frideriku je priredila posadka svojemu splošno priljubljenemu vojskovodji navdušene ovacije. Okolu 8. ure zvečer se je pomikal nepregleden izprevod z lučicami in z bakljami, na čelu mu vojaška godba, pred nadvojvodovo stanovanje. Slavnostni trg je bil z bakljami in z lampijončki bajno razsvetljen. Pod balkonom hiše, v kateri stanuje nadvojvoda, je zasvirala godba cesarsko pesem. Sledili so trije koncertni komadi, ki jih je poslušal nadvojvoda stoje na balkonu. Globoko ginen se je zahvalil nadvojvoda na izkazani mu pozornosti in se je nato z navdušenimi besedami spominjal slavnih armad. Slavnost je končalo defiliranje bakljonoscev in navdušeni pozdravni klici vojakov in nepregledne množice ljudi nadvojvodi in zveznim armadam.

× × ×

NEMSKI CESAR V GALICIJI.

Berlin, 11. maja. Cesar Viljem je dospel na južnovzhodno bojišče in je bil 8. maja navzoč pri boju prve gardne divizije.

× × ×

ODLIKOVANI VOJSKOVODJE NEMŠKE ARMAD.

Berolin, 11. maja. (K. u.) «Reichsanzeiger» poroča, da je bil podeljen generalnemu vojnemu maršalu pl. Bülow in generalnemu polkovniku Kluck red Pour le Merite. Dosedanji generalni guverner dr. Hahl je imenovan za pravega tajnega višjega vladnega svetnika v uradu državnih kolonij.

PRZEMYSLSKI ZDRAVNIKI.

Bern, 11. maja. «Birševija Vjedomosti» poročajo, da so przemyslske zdravnike, 90 jih je, prepeljali dne 22. aprila v Kijev.

× × ×

42-cm HAVBICE SKODE IN 42-cm KRUPPOVI MOŽNARJI.

«Karlsbader Morgenzeitung» spominja v nekem poročilu, da so nemški 42-cm možnarji posnetek 30.5-cm motornih baterij iz Skodove tovarne. Nato je baron dr. Skoda poslal imenovanemu listu sledeče pojasnilo:

«V vašem cenjenem jutranjem listu ste se dotaknili v neki beležki tudi moje osebe s pripombo, da je Skodova tovarna napravila načrt za nemške 42-cm možnarje. Zaradi tega si dovoljujem, da za vaše orijentiranje pojasnim mali nesporazum. Skodova tovarna je razen težkih oblegovnih topov, razen znanih 30.5-cm možnarjev, imenovanih motorne baterije, konstruirala in izgotovila tudi 42-cm havbice. Ta konstrukcija in izvršitev je popolnoma neodvisna od Kruppovih 42-cm možnarjev, pa ni niti trdila Krupp ni Skoda znala, da sta obe tovarni izvršili tip istega kalibra (42 cm), ena možnar, druga pa havbico. Na vseh bojiščih se uporabljajo 30.5-cm možnarji, na zahodnem bojišču so 42-cm Kruppovi možnarji, a na vzhodnem 42-cm Skodove havbice.»

× × ×

NEMŠKA DRŽAVA ODŠKODOVALNA KOMISIJA.

Cesarska nemška vlada je ustanovila posebno komisijo petih članov, trije člani morajo biti pravniki, dva pa trgovca, ki se naziva »državna odškodovalna komisija«. Skupno z interesi bo presegala premoženjske razmere v zasebnih sovražnih ozemljih zaplenjene lasti in določila, v kolikor jih zahteva vojaška oblast, primerne odškodnine. Komisija sme sporazumno zaplenjene oblasti odrediti, da se mesto odškodnine vrne lastnina nazaj. Odločala bo tudi, v koliko omejujejo postavne plačline prepovedi izplačilo odškodnin. Komisija uraduje v Berlinu W Mauerstasse 53. Določila o postopanju pred državno odškodovalno komisijo so bila objavljena v št. 96 nemškega «Reichsanzeigera». V smislu § 6. teh določil določijo interesi lahko tudi pooblaščenca v Berlinu in se priporoča, naj se komisija obvesti o imenovanju pooblaščenca z njegovim naslovom s prošnjo, naj se vsa obvestila dostavljajo pooblaščenca.

Ogrske dobavne goljufije.

Budimpešta, 11. maja. V Marmaros Szigetu so zaprli danes vojne dobavitelje Izidorja Glück, Jakoba Kaufmann, Benjamina Pollak in Hermanna Müller. Dobavljali so podr. Tombe slabe črevlje. Poslanec Konstantin Burdia je odstopil in popusti popolnoma politiko, ker je udeležen pri raznih vojnih dobavah do višine 800.000 kron, kar ne odgovarja ogrski postavi.

OGRSKI BOGATAŠI GOLJUFALI DRŽAVO PRI DOBAVI KONJ.

Iz Budimpešte se poroča: Na podlagi interpelacije, ki jo je v zbornici vložil poslanec ljudske stranke Karol Hussar, so zaprli veleposestnika Nikolaja pl. Fogarassy in Arpada pl. Papp ter višjega okrajnega sodnika szatmarskega okraja Arpada pl. Galgoczy, proti bajno bogatemu veleposestniku Elemerju pl. Nemett in več drugim uglednim osebam so pa uvedli kazensko postopanje radi ponarejanja javnih listin, goljufije in podkupovanja. Navedeni so se združili v priložnostno podjetje, ki se je pečalo z dobavo konj za armado. Pl. Fogarassy je k naboru za konje poslal navadno po 30 do 40 lepih konj, ki so bili takoj uvrščeni, a šele kasneje komisionalno prevzeti. Pri prevzetju je potem Fogarassy dobavil veliko slabše konje. Z dobrimi konji je pa šel znova k drugim prebiralnim komisijam. Na enak način so postopali tudi ostali obdolženci. Ko so bili nekoč konji Arpada pl. Papp proti pričakovanju takoj pri naboru prevzeti, je dal ponoči prevzete dobre konje zamenjati z manj vrednimi. Razen tega si je Papp z nedovoljenimi sredstvi prisvojil konje, ki jih je vojaški erar posojal kmetom za pomladna poljska dela.

Italija.

Kriza še ni prestana. Dunajski listi imajo že upanje na mirno rešitev. Za ugoden znak se navaja tudi Giolittijev prihod kakor tudi njegove številne javne objave in obiski. Hujski pa ga zelo napadajo. Res je pa tudi, da pristiži nevtalnostni nastopajo bolj odločno. Kakor piše, najbrže inspiriran, «Neues Wiener Tagblatt», ni mogoče reči: «Ta in ta dan bo padla odločitev»; morda se to zgodi 20. maja, ko se snide zbornica, kajti vedno bolj jasno je, da bo govorila odločilno besedo zbornica. List pravi, da se v tej uri more reči samu

to, da ravno ni treba, da se odločitev glasi za vojno; lahko imajo prav tudi oni, ki še vedno upajo na mirno rešitev. Berlinski »Lokalanzeiger« javlja iz Rima: »Razen nekaj zunanjih znakov, ki so oznanjevalci odločitve, se je politični položaj Italije komaj izpremenil. Prej ko slej bo dobro, če ves nadaljnji potek stvari gledamo mirno in se oborožimo s hladno premissijemostjo, da smo tako pripravljeni na vsako možnost.«

»Neue Freie Presse« o položaju.

V včerajšnji večerni izdaji stoji: Danes moremo ponoviti, da je še vedno upanje priti preko resnih težav. Ne da bi hoteli niti najmanj oslabiti resnosti položaja, vendar bi se danes morda le dalo domnevati, da je vera v izpolnitev te nade postala za eno črto določnejša. Danes še ni padla odločitev, ali ostane Italija pri svoji oboroženi nevtralnosti. Pač pa ostane upanje, da se bo še posrečilo ustaviti strasti. Položaj se da označiti z besedami, da se ni poslabšal.«

Kralj, Giolitti, Salandra.

Milan, 11. maja. Takoj po Giolittijevi avdijenci je dal kralj poklicati Salandra, ki je ravno imel razgovor s Sonninom. Salandra je šel takoj h kralju. Po trideseturni avdijenci je Salandra zapustil kraljevo vilo.

Giolitti v Rimu.

Rim, 11. maja. Giolittijev prihod v Rim je v vseh političnih krogih napravil velik vtis. O njegovem prihodu sodijo različno. V zbornicah političnih mislijo, da bo nastopil za ohranitev nevtralnosti. Iz cele Italije so sklicani v Rim odlični politiki. Na Monte Citorio je zelo živahno življenje. Poslanci se neprestano posvetujejo med seboj in z ministri. Salandra je tudi v soboto in nedeljo imel obilo razgovorov s poslanci. V soboto se je Giolitti v Frascati, kjer je obiskal svojo bolno soprogo, dolgo razgovarjal s Cavourjem.

Razpoloženje v Italiji.

Cenzurirani graški listi:

Lugano, 11. maja. Ententno časopisje psuje neomahljivost nevtralistov in jih zmerja z uporniki in izdajalci. Vidi se, da v zbornici vidno raste miroljubnost. Vladi očitajo, da je odgodila zbornico, ker hoče spraviti nevtralnost zbornično večino pred gotovo nepreklicno dejstvo. Turinška »Stampa« pravi, da se poživlja upanje na mir, ker še vedno odločitev ni padla. Obotavljanje pri tem usodepolnem sklepu se da le tako razlagati, da se išče mirne rešitve. »Zürcher Zeitung« poroča njen milanski dopisnik, da je prepričan, da ne pride do vojne. Ljudstvo, trgovec, obrtnik, delavec in kmet noče vojske. Na vlado pritiska ententa z vsoto silo. Angleška grozi, da bo zaprla Gibraltar in Suez in tako Italijo izstradala; če pa Italija nastopi, ji dá denarno pomoč. Zelo močna vojaška stranka pa misli, da je prišel čas za slavo. Vendar prevladuje prepričanje, da do vojske ne pride.

Rim, 11. maja. Poslanec Merloni, tajnik oficijelne socialistiške stranke, je v imenu stranke izrazil obžalovanje, da gospodje poslanci rajši doma sede, kot da bi hiteli v Rim in vladi razložili razpoloženje v volilnih okrajih. V Rimu zbrani socialisti bodo glasno razglasili, da dežela v velikanski večini ne mara ničesar slišati o vojski. Zadostuje, da se primerja današnje manifestacije z onimi pred tripolitansko vojsko in resnica se spozna.

Kako se sodi v Berlinu o položaju v Italiji.

»Grazer Tagblatt« piše iz Berlina: »Lokalanzeiger« poroča: Ne glede na celo vrsto zunanjih znakov predznamenaj odločitve se je v Italiji položaj komaj nekoliko izpremenil. Prej ko slej bo dobro, da se zasleduje z mirnostjo, kako se bodo razvijali dogodki, da bomo pripravljeni za vsak slučaj.

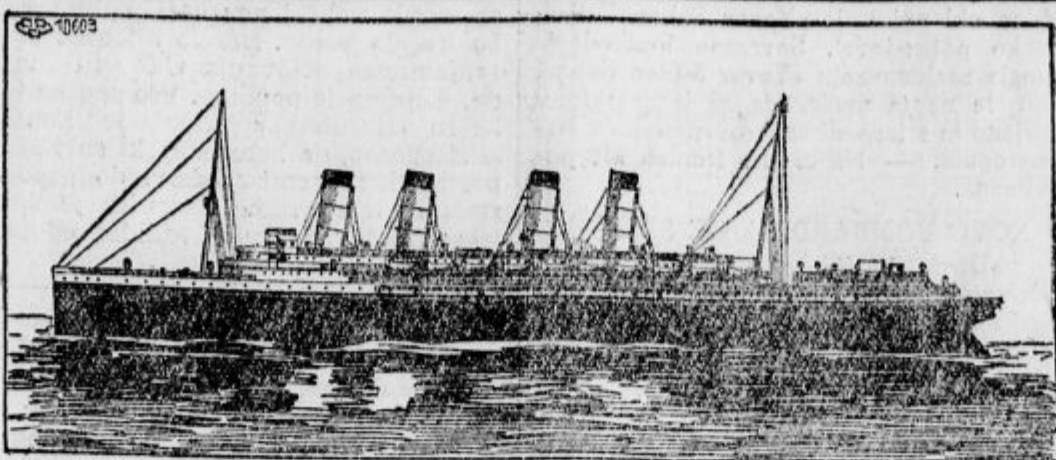
Nevtralisti na delu.

Nemški listi javljajo:

Zanesljive rimske vesti pravijo, da so nevtralisti začeli delati z vsoto silo. Stranke desnice in socialni demokrati skušajo še v zadnjem trenutku izpremeniti javno mnenje in poslance. »Avanti« izjavlja: »Vlada, ki bi danes pogrnala Italijo v vojsko, spada naravnost v norišnico.« Danes bodo socialisti protestirali proti vojni. Bülowa je obiskalo nekaj nevtralističnih senatorjev in poslancev. Večina senatorjev je končno vrgla krinko z obraza in izražala odkrito željo po nevtralnosti. Da so hujšaki postali tako mogočni, je kriva boječnost monarhističnih nevtralcev, ki dosedaj niso imeli poguma povedati svoje volje.

Proti vojni.

»Avanti« poroča: V Montagano so demonstranti prerezali brzoglavne žice in šli z zastavami po mestu in klicali: »Proč z vojsko!« Policaji in karabinjeri so jih razgnali. V Onegliu je demonstriralo več tisoč oseb. Precej aretiranih so morali izpustiti, da so preprečili še večje izgrede.

POTOPLJENI OGROMNI PARNIK LUSITANJA.

Prvo vožnjo je napravila »Lusitania« septembra 1. 1907., in sicer je plula iz New-Yorka v Liverpool. Vzbuja je veliko zanimanja. Vendar se ji pa na tej prvi vožnji ni posrečilo v brzini nadkriliti rekorda parnika »Deutschland« hamburško-ameriške črte, kajti vozila je le z naglico 23, 01 vozla na uro, medtem ko je bil dosegel »Deutschland« srednjo brzino 23, 36 vozlov. Kljub temu je »Lusitania« na tej vo-

nji dosegla rekord v tem smislu, da je priplula v Evropo v 5 dneh in 54 minutah, kar se dotlej ni posrečilo še nobenemu parniku.

Veliko večjo brzino je razvijala »Lusitania« na svoji drugi vožnji, ko se je začel okotom istega leta vračati v Ameriko, kamor je dospela v samih štirih dneh in 19 in pol uri. S tem si je priborila plavi oceanski trak. Mesec nato je preplula »Lusitania« Ocean v še krajšem času t. j. v štirih dneh, 18 urah in 40 minutah.

V domovino.

Kakor poročajo nemški listi, so Rim zapustili vsi nemški duhovniki, nemške redovnice, jezuitske šole, »Collegium Teutonicum«.

Slovenski bogoslovci in duhovniki, ki so študirali v Rimu, so se vrnili domov.

Salandrove konference s kraljem in z zunanjim ministrom.

Rim, 11. maja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« poroča: »Giornale d'Italia« piše: Ministrski predsednik Salandra se je posvetoval danes dopoldne s kraljem, nato pa z zunanjim ministrom Sonninom. »Giornale d'Italia« svari občinstvo, naj previdno presoja govorice, ki ena drugi zelo nasprotujejo in pristavljajo, da ni res, da bi bil moral danes dopoldne zborovati ministrski svet, a da je bil odgoden. Neresnična so zato vsa poročila, češ da so se nameravali posvetovati v tem ministrskem svetu o resnih zadevah.

Giolitti se posvetoval s svojimi političnimi prijatelji.

Rim, 11. maja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani«: »Tribuna« poroča, da je sprejel Giolitti danes več političnih prijateljev. Rima zdaj ne namerava zapustiti.

Nekaj švicarskih vestí o zadnjih dogodkih.

Nemški listi poročajo iz Curiha: Iz Milana poročajo: Pred ministrskim svetom, ki je bil danes dopoldne, je kralj sprejel vojnega ministra Zupellija, Sonnino in Salandra sta imela eno uro trajajoč razgovor. V ministrskem svetu je poročal Sonnino o položaju, nato pa se je sklenilo, da se zbornica odgodi. Avstrijski poslanik in Bülow sta imela danes avdijenco v Vatikanu. Popoldne je kralj sprejel Bülowa. Nemški poslanik ni nosil diplomatske uniforme, kar se je opazalo, ampak navadno obleko. Razgovor je trajal celo uro. Pred tem se je kralj razgovarjal s Sonninom.

Salandra pade?

»Grazer Volksblatt« prinaša:

Lugano, 11. maja. Govori se o novem koalicijskem ministrstvu, ki bi mu stal na čelu Giolitti. To razlagajo tako, da bi to pomenjalo poraz vojne stranke-intervencionistov.

Príprave švice.

Bern, 11. maja. Zvezni svet je 10. t. m. pozval zopet pod orožje šesto švicarsko armado, ki je bila odpuščena domov začetkom decembra.

Posledice potopa »Lusitanie«.

Cunard in White Star-proga prekinili promet.

Hamburg, 11. maja. Cunardova in White Star-proga sta do preklica ustavili promet na vzhod in na zahod. Družbi sta največji angleški prekmorski družbi in njunin sklep jasno dokazuje, da je uspela nemška blokada Anglije po podmorskih čolnih.

Združene države in potop »Lusitanie«.

London, 11. maja. (Kor. urad.) »Daily News« poročajo iz Washingtona: Nemško poslanstvo policija strogo straži, da za brani morebiten napad. Vojske z Nemčijo ne bo, ljudstvo je tudi ne zahteva in tudi ne najstrožji kritiki.

Rim, 11. maja. Tukajšnje ameriško poslanstvo izjavlja, da ne more potrditi poročila, ki je trdilo, da so Združene države poslale Nemčiji oestro noto.

Nemški poslanik izrazil Ameriki sožalje povodom smrti ameriških državljancev na »Lusitaniji«.

Washington, 11. maja. (Kor. urad.) Reuter: Nemški poslanik grof Bensdorff je obiskal državnega tajnika Byrana in mu je izrazil svoje globoko obžalovanje, ker je vsled vojnih dogodkov izgubilo toliko ameriških državljancev življenje.

Senator Stone o potopu »Lusitanije«.

London, 11. maja. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« poroča iz Washingtona: Senator Stone, predsednik komisije senata za zunanje zadeve je izjavil: Ne smemo prezreti, da je bila »Lusitanija« angleška ladja, da je vozila pod angleško zastavo in da je bila dolžna vsak čas vstopiti v službo angleške vlade. Popotnikom je bila tudi po svarilu nemškega poslanstva znana nevarnost, ki jim je grozila, ker so se podali na to ladjo, kjer so se nahajali na angleških tleh.

Sodba ameriške javnosti o potopu »Lusitanije«.

London, 11. maja. (Kor. ur.) Dopisnik lista »Morningpost« piše iz Washingtona: Kakor nas tudi pretresa groza o barbarizmu Nemcev, smo tudi osorčeni radi lahkomišljenosti ali nesposobnosti angleške vlade, ker je dopustila, da je vozila »Lusitanija« brez potrebnega varstva v ozemlje vojske. Ne more se prikrivati, da se je potopila »Lusitanija« v okoliščinah, za katere delajo nekateri listi odgovorno angleško vlado. List »Baltimore American« piše: Obljuba o spremstvu z angleškimi vojnimi ladjami se ni držala. To je najhujši udarec, ki se je zadal ugledu Anglije. Če ni angleška vlada dovolj močna, da štiti tako važno ladjo, vprašajo Amerikanci, če je še sploh kaka ladja varna. Nič ni zaupanja Amerikancev v angleško pomorsko gospostvo tako omajalo, kakor odkritje brezbrzičnosti ali pa slabega vodstva. »Herald«, nemški newjorški list piše: Anglija mora zdaj priznati, da je postala bajka njeno gospostvo na morju.

Angleški ministri o potopu »Lusitanije«.

London, 11. maja. (Kor. ur.) Na neko vprašanje, če je vlada storila po-

trebne korake, da obvesti države, ki so podpisale dogovor v Haagu o ponovnih prekoračenjih pogodbe po Nemčiji, je izjavil ministrski predsednik Asquith: Popolnoma znana so dejstva, da je pričela Nemčija vojsko s flagrantno kršitvijo pogodbe in se vedno manj ozira na prej odobrena določila pogodb glede na način vojskovanja. Brez pomena bi bilo, če bi se z vladami pogajali razen, če podvzamemo tako akcijo. Upamo, da bodo vsi nevtralni narodi vedno bolj umevali, da tičejo dogodki vojske ves civilizirani svet in bodočnost človeštva. Na neko vprašanje glede na »Lusitanijo« je izjavil mornariški minister Churchill: Prekmalu je še, da bi razpravljali o zadevi, dokler se še ne konča preiskava, ker je posvarila admiraliteta »Lusitanijo« in ji je tudi nakazala smer, v kateri naj vozi. Na vprašanje, zakaj ni spremljala vojna mornarica »Lusitanije«, je odgovoril Churchill: Vlada od časa do časa gleda na to, da spremljajo bojne ladje tiste ladje, ki vozijo čete, strelivo in tovore, a da se drži načel, naj skrbi vsaka trgovska ladja zase. Dozdaj se ni še nič zgodilo, kar bi govorilo proti istinitosti tega načela. Ob žalostni izjemi potopa »Lusitanije« se pa ne sme pozabiti, da se bo nadaljevala angleška prekmorska trgovina brez znatnih izgub.

Angleška admiraliteta dementira.

London, 11. maja. Admiraliteta poroča: Vest, da bi bila »Lusitania« oborožena, je neresnična.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo. Francoski napadi pri Lille.

Berolin, 11. maja. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Včeraj dopoldne je bila z našim ognjem prepodena neka angleška linijska ladja pred Westende. Vzhodno od Yperna smo naprej napredovali in smo zaplenili 5 strojnih pušk. Južnozahodno od Lille so nadaljevali Francozi svoje napade na višino Loretto in na kraja Ablain in Carency. Odbiti so bili vsi napadi. Število naših ujetnikov tu je poskočilo na 800. Med Carency in Neuville drže še Francozi järke, ki so jih vzeli. Boj tu še traja. Severnozahodno od Berry au Bac v gozdih južno od La Ville au Bois so naskočile včeraj naše čete iz dveh črt eno za drugo obstoječo postojanko v širini 400 metrov, ob tej priliki so napravile gotovo število neranjenih ujetnikov in so zaplenile 2 metalca min in veliko municije. Sovražni pehotni napadi severno od Flireya in v gozdu Priester so se izjalovili z znatnimi izgubami za sovražnika.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Nedelja, 9. maja ob 3. uri pop.

V nemški poljski utrdbi pri Lensu, ki smo jo 8. t. m. vzeli, smo ujeli kakih 100 mož. V Argonih so naše čete pri La Bagatelle zavrnile tri napade, enega v noči 8. in dva tekom 8. maja. Na ostali fronti boj topov.

Ob 11. uri ponoči:

Nemci so napadli med Nieuportom in morjem, a smo jih zavrnili z znatnimi izgubami. Angleške čete so pridobile na ozemlju pri Fromellesu. Resno smo napredovali sverno od Arrasa v smeri na Leus in južno od Carency; v okolici zadnjega smo vzeli na fronti 7 km dve, skoro tri vrste zelo utrjenih jarkov. Vzeli smo vas La Targette in polovico vasi Neuville St. Vaast. Na posameznih mestih gre naš napredek 4 km globoko. Ujeli smo 2000 mož in 6 topov. V Champagni smo pri St. Thomas-u ob argonskem gozdu zavrnili sovražni napad. Ugotovili smo pomen včerajšnjih sovražnih izgub pri La Bagatelle. Nemci so brezuspešno rabili dušeče bombe in goreče tekočine. Na ostali fronti, posebno v gozdu La Pretre in na Sillackerkopfu, artiljerijski boji. (Nemško uradno poročilo pove, da francosko-angleška ofenziva ni zaslužila takega hvalisanja. Nemci mirno čakajo nadaljevanja te ofenzive, Op. ured.)

Nemški obroč okoli Yperna.

Berolin, 11. maja. »B. Z. am Mit-tag« poroča: Prodiranje Nemcev proti Ypernu neprestano napreduje. Nemški obroč se je pomaknil do mesta.

Ypern in Dünkirchen zopet obstreljevana.

Genf, 11. maja. »Journal« poroča iz Havra: Nemci so pričeli zopet ljuto obstreljevati Dünkirchen in Ypern.

2000 francoskih strelcev v napačno smer.

Genf, 11. maja. Francoski letalci razvijajo mrzlično delovanje, da bi odkrili postojanke nemških 38 cm topov, ki obstreljujejo Dünkirchen. — »Times« poročajo, da se je nekemu francoskemu letalcu že

posrečilo odkriti te skrite postojanke in jih fotografirati, s čimur je bilo omogočeno oddati 2000 strelcev v označeno smer. To se je zgodilo baje 6. maja zjutraj, vendar se je dognalo, da je bilo teh 2000 strelcev oddanih v napačno smer, ker so skrivnostne nemške baterije še isti dan obstreljevale Dünkirchen.

Bojni odmor pri Ypernu.

Rotterdam, 11. maja. »Courant« poroča iz Sluysa, da je na fronti pri Ypernu nastal odmor. Grmenje topov se čuje le od časa do časa.

Žična železnica na Hartmannswellerkoppl.

Basel, 4. maja. »Zürcher Post« poroča, da so Nemci dali od šest- do sedem sto mož napraviti ob vzhodnem poboju Hartmannswellerkopfa žično železnico, ki jo varuje postojanka na Hirzsteinu. Ta majhna železnica je Nemcem mnogo koristila, ker jim je omogočala, da so v odločilnem trenutku lahko spravili na bojno pozorišče svežih čet in streljiva. Po krvavih bojih za posest višine so psi sanitetskih oddelkov zelo olajševali iskanje ranjenec. Mnogo ranjenec bi ne moglo dobiti pravočasno pomoči, če bi ne pomagale pri iskanju te živali.

Nemško letalo nad Montdidierom.

Pariz, 11. maja. »Temps« poroča: Nad Montdidier je priletelo v nedeljo neko nemško letalo, iz katerega so vrgli dve bombi. Ena bomba je padla na tla blizu plinarne, druga v notranje mesto. Ubila je bila ena oseba.

Z juga.

V SRBIJI VPOKLICUJEJO ŽENSKO VOJAŠKO SLUŽBO.

Bern, 11. maja. List »Birševija Vjedomosti« brzojavlja: V Srbiji so nekaj kategorij žensk vpoklicali oficijelno v vojaško službo po bolnišnicah.

NAŠI LETALCI OB SAVI.

Budimpešta, 11. maja. »Az Est« poroča od Save: Nad Grahovo, najvažnejšim trgovskim pristaniščem ob spodnji Donavi so priletela 8. maja tri naša letala, ki so z bombami uničila tri srbske parnike, dve ladji vlačilnici in veliko bojnega materijala. Tudi v Belgradu je med najhujšim ognjem topov in strojnih pušk vrvel nek letalec nekaj bomb. Francoski letalci, ki so poizkušali metati na naše ozemlje bombe, so se morali vselej umakniti na srbsko ozemlje nazaj.

IZ ČRNEGORE.

»Hrvatskemu Dnevniku« poročajo iz Kotorja, da so se tja povrnil nekatere žene pravoslavne vere, ki so v začetku vojske ušle v Črno goru. Izjavile so, da jih je lakota prisilila na to, ter so v noči prekoračile mejo, ne brigajoče se za kazni, ki jih čaka. Po njihovem pripovedovanju vlada v Črni gori lakota in nezadovoljnost. Črno goru, tako pravijo te žene, drži edino le pomoč Francije. Da te ni, potem bi bila v deželi močnejša stranka, ki je proti vojski.

GROŽNJE ČRNOGORSKEGA KONZULA V SKADRU.

Črnogorski konzul v Skadru, Martinović, je zagrozil skadrski občini, da bodo Črnogorci zasedli Skadur, če bodo še naprej ovirali Skadurčani prevoz živil skozi Skadur. Ruski in francoski konzul sta podpirala Martinovića, italijanski konzul ni glasoval, avstrijski konzul je pa odločno protestiral. Končno je črnogorski konzul odnehal.

ZADRŽANI GRŠKI REZERVNI LETNIK 1912.

Dunaj, 11. maja. Iz Aten poroča »Politična korespondenca«: Rezervni letnik 1912, ki so dovršili svojo dveletno vojaško službo, so sicer uvrstili v rezervno stanje, a obdržali so jih pod zastavami. Poleg teh so pa pozvali v izurjenje tudi vse tri razrede neprijavljenih, tiste, ki so služili, a niso bili izurjeni in superarbitrirane.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 11. maja. (Kor. ur.) Agence Telegraphique Milli: Glavni stan naznaja: Na dardanelski fronti ni bilo z morske strani nikakih sovražnih poizkusov. Po večerajšnjih napadih na kopnem, ki so se zrušili z velikimi sovražnikovimi izgubami, le-ta danes ni započel nobene resne akcije. — Včeraj zvečer se je blizu rusko brodogradnje, sestavljeno iz 5 oklopnih, 2 križark, 12 torpedorušilcev in nekaterih transportnih ladij, v hodu v bosporosko ožino in hotelo ponoviti demonstracije, ki so že preje večkrat ostale brezuspešne. Med pripravljanjem za obstreljevanje je otvorila naša oklopna križarka »Yavur Sultan Selim« hud ogenj na sovražno brodogradnjo, ki je zbežalo v smeri na Sebastopol. Vo-

dilno oklopnico je »Yavur Sultan Selim« težko poškodoval. Sovražno brodogradnjo je moglo zasledovanju »Yavur Sultan Selim« uiti le na ta način, da se je zateklo v utrjeno in s torpedi zavarovano lukso v Sebastopolu. — Na ostalih frontah nič posebnega.

NOVO BOMBARDIRANJE SMIRNE.

»Utro« poroča: »Nekemu sofijskemu poslaniku se poroča, da je bombardiranje Smirne obnovljeno, in sicer s podvojenim silo. Turki se sicer upirajo, ali njih odbor izredno slabi. Vest trdi, da se more padeč Smirne pričakovati v najkrajšem času.«

BOJI V KAVKAZU. — RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 8. maja. Ob Oltiju so pristiskale naše čete na Turke ob reki Sevričaj in pri jezeru Tortun. Ujele so osem častnikov in eno stotnjo askarijev. V dolini Alašgard jugovzhodno od Kara-Kilisoh so bili mali boji. V Aser-beidžanu so imele konjske predstraže pri Dilmanu nekaj spopadov.

ODKRITJA O ZAROTI ŠERIF PAŠE.

Carigrad, 11. maja. (Kor. ur.) »Tanin« nadaljuje svoja odkritja o angleški francoski zaroti. Ustanovila se je tajna družba »Patriot«, ki jo je vodil Šerif paša. Zarota je imela svoje podružnice v Atenah, Egiptu, Odesi, Konstanci in v Solunu. Zarota je izdal Albanec Miahat Efendi. »Tanin« napoveduje, da hoče nadaljevati odkritja.

Na morju.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLNI POTOPILO OD 28. APRILA DO 3. MAJNIKA 32 LADIJ.

Berlin, 11. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Angleško časopisje je pred kratkim trdilo, da ponehavaajo zadnji čas uspehi podmorske vojske ob angleškem zahodnem obrežju. Z merodajne strani smo glede na navedena poročila pooblašeni izjaviti, da je potopil od 28. aprila do 3. majnika neki »U.«-čoln ob angleškem zahodnem obrežju sedem sovražnih parnikov. Nič manj uspešno se je nadaljevala trgovinska vojska »U.«-čolnov ob vzhodnem obrežju. Skupno so potopili od 28. aprila do 3. majnika 29 parnikov in 3 jadrnice, torej 32 ladij. Z zanesljive strani izvem, da sta Cunard-proga in White-Star-proga do preklica popolnoma ustavili službo. Agenturam obeh prog je naročeno, naj ne izdajajo nobenih potnih vožnih listkov.

TRIJE ANGLEŠKI BOJNI ČOLNI UNICENI.

Amsterdam, 11. maja. »Telegraaf« poroča: V Kanalu so bili uničeni trije angleški bojni čolni, ki so pripadali prednjim stražam.

Razna poročila.

PRESKRBA SVOJCEV VOJAKOV V NEMČIJ.

Berlin, 11. maja. (Kor. ur.) Proračunska komisija državnega zbora se je danes zbrala, da nadalje razpravlja o postavah glede na preskrbo svojcev vojaških oseb.

RUSKI IN ANGLEŠKI NAČRTI V PERZIJ.

Stockholm, 9. maja. Švedsko-perzijski žandarmerijski stotnik Klingberg, ki je ravnokar došel iz Teherana, opisuje v »Svenska Dagblad« položaj v Perziji ter odkriva pri tem tudi angleške in ruske namene. Anglija je zahtevala od Perzije, da ji proda otoško skupino ob vhodu v perzijski zaliv, da bi s tem zaprla izhod nemške bagdadske železnice. Rusija pa je zahtevala koncesijo za železnico preko Perzije z ozemljem 5 milj ob obeh straneh proge.

Po padcu Przemysla so Rusi odpravili avstro-ogrsko ujetnike daleč na mejo Afganistana. Več ujetnikom se je posrečilo ubežati v Teheran, kjer so se javili v orožniški vojašnici. Ondi so jih pridržali, a se jim ne godi slabo. Perzijska vlada pa ima sedaj težave radi plačila za preskrbo teh ujetnikov, ker se rusko poslaništvo brani plačati te stroške.

WILSON O POTOPI »LUSITANIE«.

Philadelphia. (Kor. ur.) Reuter: Predsednik Wilson je govoril tu 4000 naturaliziranim Amerikancem in je ob tej priliki prvič namignil, kakšno stališče da nameravajo zavzeti Združene države v vprašanju potopa »Lusitanije«. Predsednik je rekel, če tudi Združene države žele, da se ohrani mir, nameravajo le poizkusiti, da Nemčijo prepričajo o krivici te tragedije.

ENTENTA EDINA. — VSAK NESPORAZUM IZKLJUČEN.

Iz Pariza se poroča, da je francoski finančni minister Ribot v zbornici med drugim izjavil: »Dogodki, ki se sedaj pripravljajo, zabranjujejo, da bi

se moglo naprej povedati, koliko časa bo trajala vojna. Deželo kliče za pričo vzajemnega delovanja vlade in naroda. Ententa je popolna. Vse sporne točke so izključene.« Ribot je končal: »Prisegamo, da bomo cilj, ki smo si ga postavili, z vsemi sredstvi do popolne zmage zasledovali.« Zbornica je sprejela Ribotov govor z velikim odobravanjem.

Dnevne novice.

+ Molitveni dan za mŕ bodo imele slovenske Marijine družbe — kakor piše zadnji »Bogoljub« — na binkoštni ponedeljek, 24. maja, ki je obenem praznik Marije Pomočnice. Posamezne družbe bodo imele svojo pobožnost doma; na Brezjah pa bo skupen shod za vse, ki morejo in marajo priti. Ker posebnih vlakov zdaj ni mogoče dobiti in so tudi redni vlaki redkejši, zato iz bolj oddaljenih krajev ne bo mogoče mnogim priti na Brezje, ampak pride v poštev le bolj bližnja okolica. Ljubljanske družbe pa imajo priliko udeležiti se slovesnosti na Rakovniku, ki bo ta dan kakor vsako leto ob prazniku Marije Pomočnice.

+ Podpisovanje drugega vojnega posojila. Ob priliki podpisovanja prvega vojnega posojila se je izkazalo kot zelo neprilичno, da so vlagatelji hranilnic, posojilnic in drugih denarnih zavodov podpisovali vojno posojilo s tem, da so za poravnavo podpisanega zneska izročili svojo vložno knjižico. Kdor se misli udeležiti podpisovanja pri drugem vojnem posojilu, stori najbolje, če ga podpiše pri tistem zavodu, kjer ima naložen svoj denar. S tem se prihrani zamudno pošiljanje vložnih knjižic od zavoda do zavoda, kar povzroči obilo nepotrebnega dela, podpisovatelju pa prizadene precejšnje stroške. Tudi pride vlagatelj potem veliko poprej v posest svoje vložne knjižice.

+ Cesar Poljskemu kolu. C. kr. korespondenčni urad poroča: Predsedstvo Poljskega kola je ob zmagovitem prodiranju v Galiciji brzojavno čestitalo cesarju. Načelniku državnozbornskega Poljskega kola se je dostavila sledeča brzojavka: Njegovo Veličanstvo se zahvaljuje prisrčno državnozbornskemu Poljskemu kolu za v preizkušeni zvestobi in vdanosti izražene čestitke k visoko razveseljivemu uspehu zveznih bojov. Po Najvišjem povelju: Schiessl.

All ste se že spomnili loterije »Slovenske Straže«? To vprašanje naj zastavlja te dni vsak, ki bere te vrstice, svojim znancem in znankam. Naj bi ne bilo Slovenca, ki bi ne mudoma ne kupil vsaj ene srečke »Slovenske Straže«! Zrebanje že 31. maja.

+ Vsem, katerim smo poslali srečke »Slovenske Straže« lepo prosimo, da srečke takoj razpečajo ter denar za razprodane srečke takoj pošljejo pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani, kjer lahko naroče nove srečke. Karkoli stori za loterijo »Slovenske Straže«, stori svojemu narodu.

+ Carinska zveza z Nemčijo. Dunaj, 7. maja. Potem ko se je že leta 1913. pozimi ustanovila paralelna z berlinsko nemško-avstrijsko-ogrsko gospodarsko organizacijo neka iz večjih avstrijskih gospodarskih zvez obstoječa delegacija, v kateri so zastopana načelstva vseh komercijelnih in industrijskih organizacij in kateri načeluje predsednik anglo-banke na Dunaju, prof. Landesberger, se je sedaj ustanovila posebna nemško-avstrijska gospodarska zveza na Dunaju. Ta si stavi kot zadačo, da neguje gospodarske razmere med Avstrijo in Nemčijo, in hoče biti paralelna organizacija z berlinskim »Wirtschaftsverbandom«, kateremu pripada veliko število večjih nemških tvrdk, ki so interesirane na trgovini z Avstrijo. Avstrijsko - nemškemu »Wirtschaftsverbandu« na Dunaju je takoj pristopilo več sto velikih avstrijskih tvrdk iz vseh panog industrije in vsi znameniti gospodarski politiki. Nova zveza se bo pečala zlasti s praktičnimi vprašanji.

+ Vpoklicj na Prímorskem. Tržaška »Edinost« priobčuje: »Poziv črnovojniških obvezancev letnikov 1873. do 1877. Vsled ukaza c. kr. ministrstva za domobranstvo morajo vsi avstrijsko-ogrski črnovojniški obvezanci rojstnih let 1873. do 1877., ka-

teri so bili spoznani za sposobne, namesto 15. majnika oditi takoj v službovanje. — Dr. Fabrizi I. r.«

— Slovenski kurat v ruskem ujetništvu. Gospod Andrej Martinčič, vojni kurat, nam piše naslednjo dopisnico (radi cenzure v nemškem jeziku): »22. aprila 1915. Po dvanaajstidnevni vožnji sem došel v Simbirsk. V bližini teče Volga. Kako se mi godi, ne pišem. Drugih slovenskih kuratov nisem našel tu; tudi v Przemyslu sem bil jaz edini. Tudi brzojavil sem Vam bil. Od septembra nobenega odgovora iz domovine. Pozdrav Slovencem! Andrej Martinčič, Feldkurat, Simbirsk, Russland. Prisonnier de guerre. Pisati je nemško, angleško ali francosko.

— Zopet na bojnem polju. Gosp. kurat L. Turšič nam piše: O Tatrafüred, dne 4. maja 1915. Velečenjeni gosp. urednik! Te dni zapustim ta lepi kraj in se vrnem zopet nazaj med svoje fante k regimentu. Žal, da so tako hitro minili dnevi mojega tukajšnjega bivanja. Naša slovenska družba, dasi znešena od vseh vetrov, je tako lepo harmonirala, pa se polagoma tudi skrčila. Pred par dnevi je odšel dr. Lampret, živinozdravnik iz Postojne, danes praporščak Poženel, te dni odidem jaz. Ostanemo še nadkurat Tajek, profesor Burgar iz Ribnice in praporščak Vizjak iz Celja. O priliki, ko dobim kaj časa, Vam napišem daljše pismo o teh čudovitih lepih krajih. Prisrčen pozdrav. — L. Turšič.

— Izprememba določb glede krušnih kart na Dunaju. Dunajsko namestništvo je izdalo naredbo, s katero se določa, da tista gospodinjstva, ki razpolagajo z več nego 7 kg moke za vsakega družinskega člana, ne dobe več zmanjšane krušne karte kakor doslej, marveč sploh ne dobe nikakih krušnih nakaznic dotlej, dokler ne bodo porabili svojih močnih zalog v toliko, da jim bosta ostala le še dva kilograma za osebo, o čemer se morajo držati določb glede porabe moke (5 dek na glavo in dan). Ljudje, ki gredo na letovišče, smejo vzeti s seboj le toliko moke iz svoje zaloge, kolikor znesu predpisana poraba do 11. septembra. Ostalo moko morajo tako spraviti, da se ne bo pokvarila, kar bo nadzirala pristojna oblast.

+ Cesarja je slikal 11. t. m. v Schönbrunn, kakor poroča c. kr. korespondenčni urad, pol ure profesor L. Michalek. Slika je namenjena spominskim diplomam s cesarskim lastnoročnim podpisom, ki jih dobe odlikovanci v vojski.

— Konferenca Sodalitatis Ss. Cordis Jesu za trebanjsko dekanijo bo v ponedeljek dne 17. maja na Trebelnem. Začetek ob 12. uri.

— Konferenca Sodalitatis Ss. Cordis Jesu za žužemberško dekanijo bo v ponedeljek, 17. maja ob navadnem času v Ajdovcu.

+ Iz pravosodne službe. Pisarniški višji oficijal v Metliki Konrad Wressnik je kot pisarniški višji predstojnik premeščen v Celje.

+ Prepoved izvoza jajc. C. kr. korespondenčni urad poroča: Dne 16. majnika se prepove izvoz jajc. Izvažati se bo do smela le s posebnim dovoljenjem.

— Novi tržaški vodovod začel. Trst, 11. maja. Včeraj zjutraj je pričela tvrdka Goebel in Forti, ki je prevzela prvi odsek del za novi občinski vodovod iz Timava, s pripravljalnimi deli za rov iz Nabrežine do Sv. Križa. Ta rov bo približno 600 metrov dolg. Za vrtanje se bodo rabili električni svedrji; električna sila se bo dobivala iz centralne ob Soči. Pri gradnji se bodo stopnjama, z napredovanjem dela najemali delavci. Nekaj brezposelnih ljudi je že nastavljenih.

— Umrl je v Celovcu 40 let stari infanterist črnovojniškega pešpolka št. 27 Franc Hribernik iz Polhovega gradca.

— V goriški bolnišnici je umrl g. Jakob Pirih iz Cerkna, poslovodja ondotnega kmet. društva, predsednik kat. izobr. društva, obč. starešina. Pokopali so ga v nedeljo. Za našo organizacijo pomeni njegova smrt veliko izgubo. Naj počiva v miru!

— Umrl je v Gorici učitelj na slovenski mestni šoli Podturmom g. Ivan Kraševc, star 55 let. Doma je bil iz Medane v Brdih. Lep pogreb je imel v tork 11. t. m.

— Slov. katol. akad. tehn. društvo »Danica«, Dunaj IX. Liechtenstrasse 95/8 prosi one, ki imajo znanje-ranjence v dunajskih bolnišnicah, da javijo društvu njihove naslove, oziroma bolnišnice, v katerih se nahajajo, da jim more poslati slovenske časopise, ki jih ima društvo na razpolago.

— Inženirski izpit je napravil na dunajski zemljedelski visoki šoli gosp. Fran Mikuz.

Proti sovražstvu. Zapoved ljubezni, temeljni zakon krščanstva, tudi sedaj v vojski ni odpravljen. In če je res, da ljubezen slepi, je še bolj resnično, da slepi sovražstvo, in sicer še bolj in zato je nekrščansko in krivično. Posebno še, če mu ni treba pozvati nobene mere proti posameznikom enega naroda, proti ujetim in izgnanim. Smešno in blazno je, da se besede sovražstva stavijo za vsakdanji pozdrav, da se otroke uči teh besed, da se v mlada srca cepi sovražstvo kakor ljudsko, ki pohotno poganja, da mesto ljubezni, ki je vendar cvetka blagoslova. Ne smemo prepevati nobenih psalmov preklinjevanja. To ni pošten, odkrit in mogočen boj! — Te lepe in krščanske besede beremo v »Westdeutsche Arbeiterzeitung«, glasilo katoliških delavskih društev v zahodni Nemčiji. Tedaj ne več: »Gott strafe...« »Yldiz« poroča iz Soluna dne 3. aprila: Bolgarija je, kakor izkazuje finančno ministrstvo, imela v drugi polovici leta 1914. izvoza v vrednosti 8 milijonov frankov, uvoza pa za 24 milijonov. To dokazuje, kako hudo je evropska vojna zadela Bolgarijo, ki nima svojih naravnih poti v svet odprtih. V Dedeagaču vlada velik nered. Vladi se še ni posrečilo, da bi mogla zadostno skrbeti za redno poslovanje tega važnega trgovskega središča. Kapitani grških parnikov, ki so prispeli ta teden iz Dedeagača v Solun, pripovedujejo, da so jim tamošnja oblastva delala pri vkrcevanju in izkrcevanju nemale težkoče.

— Za voj. medik. oficijala je imenovan g. dvorni lekarnar H. Brilli v Litiji, ki deluje od početka mobilizacije kot upravni častnik v c. kr. res. bolnišnici v liceju v Ljubljani. Bolniki in ranjenci v tem zavodu so hvaležni temu gospodu za marsikako ljubav.

— Imenovanje. Za stotnika je bil imenovan nadporočnik 7. pp. Jilg Anton, za nadporočnika pa poročnik 7. lov. bataljona Klinger Anton.

— Podpisovanje vojnega posojila. C. kr. poštna hranilnica obvešča, kakor poroča c. kr. korespondenčni urad: Že zdaj se lahko konstatira, da se podpisuje vojno posojilo med vedno večjim navalom občinstva. Včerajšnji, tretji dan podpisovanja so pri vseh popisovalnicah poskočile vsote podpisane vojnega posojila. O zelo velikem podpisih poročajo osobito poštni uradi.

— Brezplačno prevažanje pošiljatev za patrijotično zbirko kovin v vojne namene. S takojšnjo veljavnostjo do preklica, najkasneje pa do 31. julija 1915 se prevažajo na vseh od c. kr. avstr. državnih železnic obratovanih normalno- in ozkotirnih progah kovinske pošiljatve vsake vrste (izvzemši žlahtne kovine, železo in jeklo), kovinski predmeti in kovinski odpadki, katere oddajajo lokalni odbori, kot vozno blago brezplačno, če so te pošiljatve darila za patrijotično zbirko kovin, ki se porabijo v vojne svrhe. Podrobna pojasnila dajejo c. kr. ravnateljstva državnih železnic in železniške postaje.

— Obesil se je v Zagrebu Anton Klokočar, rojen leta 1849. v Vetrniku, okraj Brežice.

— Poštni in brzojavni uradi v Dambrovi na Poljskem in v Olkuszu so za zasebni promet odprti.

— Smrtna kosa. V Šturijah je dne 9. t. m. umrla Alojzija rojena Šapla, vdova Krikel, stara nad 100 let. Rojena je bila v Šturijah dne 27. marca 1815. Bila je ves čas zdrava in je ležala bolna samo zadnji teden. Bila je stara mati tukajšnjega cerkvenega ključarja in tovarniškega uradnika gospoda občinskega svetovalca Ivana Dietz. Svetila ji večna luč!

— Zopet smrtna nesreča s puško. Iz Ptujja poročajo: Posestnik in zapriseženi lovski čuvaj Janez Ogrizek v Stari vasi je dne 5. maja obesil na steno nabasano puško. Naenkrat je začul strel. Prihitiel je in videl na tleh v krvi ležati šestletno sosedovo hčerko Marijo Vinkuš, ki je kmalu nato umrla. Kako se je zgodila nesreča, pri kateri je bila navzoča tudi 13letna Ogrizkova hčerka, ni znano.

— Rehabilitacija nekdanjih častnikov med mobilizacijo. »Zeit« poroča: Kakor izvemo, je cesar dovolil, da nekdanje častnike, ki so odložili svojo šaržo zato, da se izognejo postopanju častnega soda ali ki so jo po sklepu častnega soda izgubili, v posebno vpoštevanja vrednih slučajih vojno ministrstvo priporoči cesarjevi milosti, da zopet dobe prejšnje šarže. To tiče le tiste nekdanje častnike, ki so odšli v službo na bojno črto in ki so se kot hrabri borilci izkazali pred sovražnikom. Prošnje za rehabilitacijo naj se vlagajo pri tistih četah, pri katerih dotičnik služi. Na isti način se rehabilitirajo med vojsko nekdanji častniški aspiranti.

— Možeava morilka obsojena v dvamesečni zapor. Pred izjemnim sodiščem v Gradcu se je te dni zagovarjala 31. letna v Sv. Ano pristojna vdova Marija Novak radi hudodelstva uboja. Njen mož Franc Novak je bil surov človek, udan pijači in je zelo pretepal svojo ženo. Dne 4. marca je prišel Novak pijan domov. Z ženo sta se sprla. Novak je pričel mahati z vilami po svoji ženi. Žena je zagrabila gorjačo,

s katero je udarila moža dvakrat po glavi. Novak je drugi dan umrl. Novakova se je zagovarjala s silobranom. Sodišče jo je oprostilo uboja in jo obsodilo v dvamesečni strogi zapor, ker je prekršila silobran in je še udrihala po možu, ko je že ležal nezavesten na tleh.

— Slikar profesor Vešin umrl. Iz Sofije se poroča: Nekdanji profesor na šoli lepe umetnosti v Sofiji, slikar Jaroslav Vešin je umrl.

— Naknadno prebiranje. »Arbeiterwille« poroča, da je poslanec Pantz posredoval pri vojnem ministru glede naknadnega prebiranja v alpskih deželah z ozirom na velike žrtve, ki jih je že doprineslo prebivalstvo teh dežel. Vojni minister je poudarjal naravnost brezprimerne čine vojakov alpskih dežel in rekel, da se bo samobesbi umevno pri prebiranjih na to oziralo. »Arbeiterwille« navaja nadalje, da je bilo na Češkem, Moravskem in po drugih deželah potrjenih manj kot 50%, v alpskih deželah pa nad 80%.

Velikanski pisalen stroj so razstavili na svetovni razstavi v San Francisku. Na stroju napišejo vsak dan zadnja poročila z evropskega bojišča na velikih letakih. Stroj je visok 4,5, širok 6,3 metra in tehta 14.000 kg; črke so visoke 75 cm. Črke pišejo potom elektrike, a tipke so take, kakršne se nahajajo pri navadnih pisalnih strojih. Stal je pisalen stroj pol milijona frankov.

Ljubljanske novice.

lj Predstave novega sporeda »Kino Centrala« v deželni gledališču se vrše danes v sredo ob pol 6. uri, ob 7. in pol 9. uri zvečer, jutri v četrtek na praznik so pa predstave ob pol 11. dopoldne, ob 3. in pol 5. popoldne ter ob pol 8. in 9. uri zvečer. — Prihodnji petek zvečer bo zopet priljubljeni specialni večer s popolnoma novim izvanrednim sporedom. Na sporedu je v petek velika domovinska filmska igra iz sedanjosti »Mi slaven narod bratov smo«, komični »Za grmom« in »Sovražnik avtomobilov« ter še dve zanimivi točki.

lj Pri današnjih in jutrišnjih predstavah »Kino Centrala« v deželni gledališču se bo predstavljala znamenita drama »Sovražnik vseokrog«, poleg tega ima program za danes in jutri zanimive posnetke z bojišč, dve komični točki in lep naravni posnetek »Iz Bolcana v Brixen«.

lj Pogreb učiteljice gdnje Marije Vider. Včeraj so pokopali to idealno učiteljico, ki je skoro do zadnje svoje ure delovala za dobro stvar. Bila je res prava Slomškarica, vedno delujoč nesebično, iz prepričanja. Dasi sama slabotna in potrebna postrežbe, je stregla skoro do zadnjega kot strežnica »Rdečega križa« obolelim vojakom. Pri tem so ji opešale moči. Takega pogreba, kot pokopnica, v Ljubljani še ni imela nobena učiteljica. Izredno velika množica občinstva je s svojo udeležbo dala izraza globokemu spoštovanju do plemenitega dela prave ljudske vzgojiteljice. Pri pogrebu je strežnica »Rdečega križa« svirala vojaška godba ter so se udeležili pogreba tudi množičevilni člani »Rdečega križa« s predsednikom g. okr. glavarjem g. G. Del Cottom, mnogo duhovščine, učiteljstva in občinstva iz vseh slojev. Šolska mladina iz Šiške je korakala za pogrebom pod svojo šolsko zastavo, ženski oddelek S. K. S. Z. pod svojo društveno zastavo. Da bi Bog našemu narodu dal še mnogo takih učiteljic!

lj Častno znamenje drugega razreda Rdečega križa je podeljeno deželniemu oficialu Gustavu Puš.

lj Velikodušno darilo. Tvrdba Anton Krisper v Ljubljani je izročila županu dr. Tavčarju znatno vsoto 500 K v podporo akcije mestnega magistrata v svrhu preskrbe cenejih živil za ubožne mestno prebivalstvo.

lj Krušne karte se dobivajo samo ob petkih, in sicer pri ravno tistih komisijah kakor prvič. — Prva krušna komisija uraduje v Mestnem Domu, druga na magistratu, tretja v otroškem vrtcu v Cerkveni ulici, četrta v steklenem salonu na kazin-

Ruski strelski jarek v Karpatih.

skem vrtu, peta v dvorani v Unionu, šesta v telovadnici na vadnici, sedma v bivšem občinskem uradu v Sp. Šiški, osma v jubilejski ubožnici v Japljevi ulici in deveta v steklenem salonu pri Čišnovarju na Dolenjski cesti. — Kdor si v petek ne preskrbi krušnih kart, bo prihodnji teden brez kruha oziroma moke.

lj Umrlj so v Ljubljani: Ivan Zaletel, pomožni sluga v deželni bolnici, 47 let. — Anton Jankovič, delavčev sin, 4 leta. — Ivan Škofič, tesar, 45 let. — Anica Breškvar, ključavničarjeva hči, 11 mesecev.

lj Umrla vojaka. Umrla sta: črnovojnik 17. pešpolka Franc Rozman in vojaški delavec pri 27. dom. pešpolku Risto Mišič. Pogreb bo jutri ob 1. uri popoldne iz deželne bolnice.

lj Prvi letošnji grah je bil predvčerajšnjem na ljubljanskem trgu in so ga prodajali kg po 1 K 60 vin.

lj Mestna občina v Celovcu je preklcala Franceta Ederja, pristojnega v Celovcu, ki pohajkuje brezposelno po svetu ter izvalja pri županovih podpore na račun svoje domovne občine. Kjer bi se še pojavil, naj se obravnava z njim po odgonskih predpisih!

lj Prve češnje so bile danes na trgu in so jih prodajali komad po 1 vinar.

lj Pokončevanje hroščev. Občinstvo, zlasti mladina se opozarja, da je mestna občina ljubljanska razpisala nagrado za pokončevanje rujavega hrošča. Nalovljene hrošče oddati je mestni vrtnariji pod Tivolijem, ki plačuje 12 vin. za kilogram tega škodljivega mrčesa.

lj Pozor! Rok dolžnosti naznanila gumijsa (kavčuga) poteče dne 15. t. m. Tozadevne tiskovine se dobe v obrtnem oddelku mestnega magistrata.

lj Trije ledeni možje, Pankracij, Servacij in Bonifacij, so začeli danes obhajati svoje godove — in vidi se, da jim je narod dal pravilne primke. Nedeljski in včerajšnji dež, ki na naravo vidno blagodejno vpliva, je ozračje tako ohladil, da se je pri nas že včeraj jutraj med njim ponujal sneg, višje hribe je pa tudi pobelil. Za kmetovalce je ta dež zlata vreden.

lj V belgijski vojašnici se nahaja simpatični bosenski mohamedanec, po imenu Mustafa Mujagić, ki je znan po celi Bosni zaradi svojega uspešnega zdravljenja kačjega pika, in sicer zdravi po navodilih glasovitega arabskega učenjaka Ahmeti Rufai-e. Spominjamo se, da je o tej stvari pisal leta 1906 sarajevski »Hrvatski Dnevnik« in »Bošnjak«. O tem bi nam mogel najbolje potrditi profesor trgovske šole v Mostaru g. Nikolaj Buconijic.

lj Tatvina. V ponedeljek je bila na trgu ukradena gospej Mariji Remčar ročna torbica, v kateri je imela 30 K denarja. O tatnici še ni sledu.

Iz Amerike

smo prejeli naslednje pismo: Butte city Montana, 19. aprila 1915. Dne 16. aprila je tukaj smrtno ponesrečil Jure Težak iz Bojanjevasi, župnika Radovica na Kranjskem. V stari domovini zapuščala mlado ženo. Bil je v najlepši moški dobi ter splošno pri-

ljubljen. Srčno je želel vrniti se v domovino in težko čakal, da bi se odprla prosta pot čez ocean. A ni dočakal. Navedenega dne je šel zdrav v rudokop, ki je nad 3000 čevljev globok; ko se je vračal z dela, je padel raz dvigala in obležal mrtev z razbitimi udi. Tako je nesrečna Amerika zopet zahtevala mlado slovensko žrtev. Sedaj pa vprašam »Glas Naroda«, ki toliko piše proti Avstriji in pomiluje vojne žrtve: Ali ni častnejše pasti v boju za domovino, nego pa v službi, v suženstvu nenasitnega ameriškega kapitalizma? Kajti ni samo Jure Težak postal žrtev tega moloha, marveč neštete so žrtve življenj, zdravja in moči, ki mu jih doprinasamo Slovenci. In kaj imamo od tega? Propadle družine in domove. Tu, tu naj »G. N.« zastavi svoje pero, ne pa s svojo izdajalsko besnostjo delati sramoto rojakom. A seveda, kaj bi pa potem njegova agentura, ki je bojda storila rojakom že neizmerno veliko dobrega. Mi pa dobro vemo, da je te dobrote užival le lastnik agenture, ki je neusmiljeno lupil in odiral ljudstvo, dokler mu ni stopil na prste katoliški »Ameriški Slovenec« in ga prisilil, da je pri odpošiljanju denarja popustil osem goldinarjev pri sto goldinarjih! Tako »dragoceno« je rodoljubje gotovih ljudi! Prihodnjič povem še kaj več. Za danes pa prisrčen pozdrav rojakom v domovini, zlasti onim, ki stoje na bojnem polju. Bog daj kmalu konec vojni z zmago naše slavne Avstrije! — Avstrijski državljani.

Ako cesar naroči klobase.

Neko prusko sodišče je izdalo važna razsodbo, da nemški cesar, če hoče v nedeljo pri večerji pogostiti svoje goste s klobasami, pri tem na noben način ne sme kršiti nedeljskega počitka. Zanimiva razprava, ki je to odločila, se je vršila v Berlinu. Poslovodja neke velike mesarske tvrdke, ki je bila dvorna dobaviteljica, se je moral zagovarjati zaradi obdolžbe, da je porabljal neko nedeljo slugo proti določitom nedeljskega počitka. Neko nedeljo je dobila tvrdka od cesarske kuhinje telefonično naročilo, naj večjo množino za osebno porabo cesarske rodbine določenih klobas in drugih prekajenih odpošlje z vlakom, ki odhaja iz Berlina ob 12. uri popoldne, kot brzovozno blago v Potsdam. Slugo, ki je zaboj na kolesu peljal na kolodvor, je ustavil stražnik in vsled tega je bil poslovodja obsojen z denarno globo 5 mark. Poslovodja je vložil ugovor in v glavni razpravi zastopal stališče, da gre tu za v obrtnem redu določeni izjemni slučaj glede nedeljskega počitka, namreč za dela, »katerih takojšnja izvršitev je potrebna v javnem interesu«. Da je ta pogoj dan, izhaja iz tega, da je poštni urad v neki ulici odredil posebne odredbe, da se vsak čas lahko omogoči odpošiljanje živil v cesarsko palačo, dalje pa tudi iz tega, da dovoljuje železniška uprava pri gotovih vlakih posebne dvorne kuhinjske vlake. Poleg tega je bilo naročeno blago določeno za pogostitev državnih dostojanstvenikov. Sodišče je dokazni predlog odklonilo z motivacijo, da se državni dostojanstveniki lahko tudi s čim drugim pogostijo kakor s klobasami in gnatjo. Sicer je pa potrdilo kazensko odločbo z naslednjo vtemeljitvijo: Za obveznost držati se zakonskih določil nedeljskega počitka je brez pomena, da je ravno cesar naročitelj. V zasebnopravnem prometu ne zavzema cesar nikakega izjemnega stališča. Kakor se mora vsaka gospodinja preskrbeti s potrebnimi živili za nedeljo, bi bila tudi stvar cesarske kuhinje, da si te pravočasno naroči. Sploh bi pa tudi dvorna kuhinja sama lahko poslala svoje uslužbenke po naročeno blago.

Angleška infanterija v bojih pri Ypernu.

Naročajte „Slovenca“!

Podobe kot spomin na prvo sveto obhajilo s primernim podpisom in prostorom za vpis imena (velikost 18½×78 cm) ima po zelo nizki ceni v zalogi »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Podoba, ki predstavlja Jezusa s sv. hostijo, je v najfinjši izvršitvi v mnogih barvah z zlatim ozadjem. Ker se »Katoliška Bukvarna« s prodajo podob ne more baviti, odda te slike pri naročilu vsaj 50 izvodov pod svojo ceno, in sicer samo po 10 vinarjev (50 izvodov torej 5 K) mesto po prejšnji ceni 20 vinarjev.

ANTIUVARJAT KATOLIŠKE BUKVARNE V LJUBLJANI

ima na razpolago po skrajno nizkih cenah:

Humbert, Gedanken über die wichtigsten Wahrheiten unserer heil. Religion. Wien 1832. 3. natis, vezano K —80.

Scheeben, Die Herrlichkeiten der göttlichen Gnade. Freiburg 1885. 4. natis, vezano K 1—.

Herbst, Lebensbilder aus der Seelsorge. Augsburg 1848. Vezano K 1—.

Kerschbaumer, Katholische Erziehungslehre. Wien 1869. Bros. K 1-20.

Lintelo, Das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion. Saarlouis 1909. Broširano K —80.

Stapl, Erziehungslehre im Geiste der katholischen Kirche. Innsbruck 1832. Vezano K —80.

Naročajte „Slovenca“.

Sanatorij Gutenbrunn in mesino zdravilišče

Baden pri Dunaju. Vsi najmodernejši zdravilni pripomočki. Otvorjeno celoletno. Zdravnika-vodji: Dr. O. pl. Aulschnaiter in ces. svetn. Dr. Podz. 846 hradsky. Prospekti zastoj.

Naznanilo preselitve.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem preselil svojo

čevlarsko obrt

z Rimske ceste št. 21
na Dvorski nasip številka 1.

(v bližini čevlarskega mosta) ter se vsem svojim cenj. naročnikom tem potom zahvaljujem za dosedanje naklonjenost ter se i v prihodnje priporočam.

Z odličnim spoštovanjem
1010 **Karel Blas.**

Dva fotografska pomočnika

se iščeta za takojšnji ali poznejši nastop, za Ljubljano. — Naslov pove uprava lista pod št. 1028 (ako priložena znamka za odgovor).

Sadnikar-jeve vrečice

- katere imajo 10 prednosti:
1. Niso nosilcu škodljive.
 2. Učinkujejo zanesljivo.
 3. So brez duha.
 4. So snažne.
 5. So priročne.
 6. So na leta trpežne.
 7. Ne škvari jih mokrota.
 8. So poceni.
 9. Zadržijo nova nalezbe.
 10. Pošiljajo se v pislih.

Sedanja veda dolži edino uši kot prenašalce pegastega legarja. Kdor se ubrani uši, je varen pred to kugo. — Vrečice prodaja: Čvančara, drogerija, Ljubljana; J. R. Hočvar, lekarna, Vrhnika; J. Koschier („Pri orlu“), Kamnik.

Prijazno stanovanje

obstoječe iz dveh sob, predsobe, kuhinje, jedilne shrambe, se odda z avgustovim terminom v hiši na Emonski cesti št. 4—6 v I. nadstropju. Pojasnila daje hišnica istotam. 1013

V hiši na Kongresnem trgu št. 3 se v II. in III. nadstropju odda s 1. avgustom poceni

lepo stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje itd. Več se izve pri hišnici istotam. 1014

mojih patentovanih
spominskih prstanov.
Zahtevajte cenik istih!

Bogata zaloga
birmanskih daril
po priznanih nizkih cenah.
Blago samo iz prvovrstnih tovarov.

LUD. ČERNE
juvelir, Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Preselitev.

Cenjenim naročnikom vljudo naznanjam, da sem svojo

čevlarsko obrt

preselil
iz Selenburgove ulice številka 6.
na
Sv. Petra cesto št. 7.
1035 (hotel Lloyd)

in se bom potrudil, da svoje cenjene naročnike tudi v bodoče postrežem kar najskrbneje.

Kot bivši artiljerijski polkovnik čevljar se priporočam za vojaška in za ortopedična dela vseh vrst.

Z velespoštovanjem **P. Lukas.**

Ovčjo volno

kupuje po najvišji ceni
V. ČRNILEC, Naklo pri Kranju, Gor.

Dobra prodajalka

zmožna tudi nekoliko knjigovodstva in

učenec

se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom **Al. Hoiko v Žužemberku.** 1024

Stavbena parcela

ob državni cesti blizu kolodvora, se proda iz proste roke. V bližini elektrika in vodovod. — Naslov prodajalca pove uprava „Slovenca“ pod št. 1039 (ako je priložena znamka za odgovor).

Koze

breje in s kozlički dobijo naročniki v soboto dne 15. maja. — Sprejemajo se tudi naročila za molzne ovce in jagnjčke pri Vavovcevalnici za živino v Ljubljani, Dunajska cesta št. 29 1040

Hrvatska eksportna tvrdka išče za trajno službovanje spretno korespondentinjo

ki docela obvlada slovenski in nemški jezik. Prednost imajo take, ki so vešče še kakega drugega jezika avstr. države in ki so že službovale v enaki lastnosti. Nastop službe takoj event. tudi pozneje. Slovenske in nemške ponudbe z zahtevo plače s prepisi spričeval na upravo „Slovenca“ pod: „Korespondentinja št. 1016“ (Izvirne listine se ne sprejemajo).

Stranka brez otrok išče 1027

stanovanje

s štirimi sobami in če mogoče z vrtom v pritličju eventualno I. nadstropju ali celo hišico v najem. — Ponudbe na upravnishvo tega lista pod »Stanovanje št. 1027«.

Hlapec k živini

Zanesljiv, starejši, trezen mož se išče za oskrbo živine. Biti mora samec in vojaščine prost in mora takoj vstopiti. Plača po dogovoru. Pijanci izključeni. Vprašanja pod: **A. S. 1022** — na upravo „Slovenca“.

Prosim, oglejte si predležee oblike nog, in ne bodete prišli težko do prepričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. večaka.

Poskusite pri: 935

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvanja
Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Poletna stanovanja

2, 3 in več sob s pritliklinami, popolno opremljena, se ceno oddajo. Pojasnila daje **St. C. Tauzher**, trgovina z lesom, Dunajska cesta 47. 1038

Sprejme se učenec

s primerno šolsko naobrazbo v trgovino s špecerijo in železnino
A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška c. 21.

Hiša z dobro trgovino

na najlepšem prostoru v prijaznem trgu na Dolenjskem se da v najem. Vprašanje na upravnishvo tega lista pod „št. 1034—Zlata jama“. 1034

Oddasta se v študentovski ulici 13 takoj

2 stanovanji

obstoječi iz 2 sob, kuhinje, meblovano ali nemeblovano, z uporabo velikega lepega vrta. 1046

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

Sprejema na podlagi razglašanih pogojev prijave za novo davka prosto 5½% avstrijsko vojno posojilo iz leta 1915 in odobri svojim subskribentom ½% od nabavnega kurza. Prijave se sprejemajo do 29. maja t. l. opoldne ter se dobijo prijavni vzorci brezplačno pri bančni blagajni. Istotam vsa tozadevna pojasnila.

Deželni dvorec. Telefon 282. Vhod: Gosposka ulica.

1015

Prijave

na novo 5½% avstr. vojno posojilo
sprejema podružnica Jadranske banke v Ljubljani in da na subskripcijsko ceno
1½% bonifikacije.

1033

Vojaške zadeve.

— **Odlikovanja.** Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 4. dom. p. Anton Feigel. Ponovno pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 27. dom. p. Edvard Paulus. Pohvalno priznanje se je naznanilo poročniku 27. dom. p. Josipu Peternej. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: praporščak Maks Jaklin, narednik Ignacij Sever, četovodja Alojzij Lah in Ivan Weiß in infanterist Alojzij Kardenar, vseh pet pri 26. dom. p.; praporščaki Ivan Tratnik, Viljem Kusternigg in Josip Engel, narednik Ivan Boštjančič, četovodja Anton Kovačič in Karel Okoren in infanterist Jernej Podlogar, vseh sedem pri 27. dom. p.; poddesetnik 5. dom. p. Karel Novak; praporščak Karel Regorše in četovodja Anton Virant, oba pri 4. dom. p.; narednik Rihard Čeh, četovodja Miroslav Finsterle, infanterista Franc Schenk in Ivan Martelos, vsi štirje pri 27. dom. p.; računski podčastnik Josip Magdič in desetnik Josip Malainer, oba pri 26. dom. p. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: četovodji Avgust Branhard in Martin Rojko, desetnik Josip Zelezinger, Alojzij Muršič in Franc Windisch, vseh pet pri 26. dom. p.; desetnik Josip Janc, infanterista Franc Gorenc in Franc Simončič, vsi trije pri 27. dom. p.; narednik Rajmund Osterc, četovodja Franc Keberle in Karel Odenahl in infanterist Štefan Bobčik, Julij Righi in Franc Korošec, vseh šest pri 27. dom. p.; narednik Franc Gracner, četovodji Rupert Lešnik in Franc Plank, desetniki Alojzij Anderlič, Jernej Kožuh, Ivan Andrešek, Ivan Škof, Alojzij Ritonja in Josip Postružnik in Jakob Vaupotič, poddesetniki Karel Podbrega, Matija Vodišek in Josip Gazolt, infanteristi Ignacij Aržet, Ivan Deželak, Franc Kordon, Franc Lubej, Josip Laufer, Anton Kanc, Ivan Vollstuber in Rudolf Jank, prenašalca ranjencev Matija Hetzl in Bernard Mesartič, vsi pri 26. dom. p.

Dunaj, 11. maja. Cesar je podelil maršalu nadvojvodi Frideriku vojaški zaslužni križ prvega razreda z vojno dekoracijo v briljantih. Nadvojvodi Evgenu je izrazil najtoplejšo pohvalno priznanje. Nadvojvodi Jožefu Ferdinandu in generalu Bo-roeviću je podelil vojaški zaslužni križ 1. razreda z vojno dekoracijo; načelniku generalnega štaba baronu Konradu pl. Hötendorfu p. avojno dekoracijo k velikemu križu Leopoldovega reda in k 1. razredu reda železne krone. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: poročnik v rez. 28. pp. Ivan Jaksche, stotnik 52. pp. Jurij Siomnič, poročnik 39. polj. top. p. Henrik Dollenz in nadporočnik 7. pp. Karel Dreo. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil ritmojster 5. drag. p. Hervard grof Auersperg. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: major 5. dr. polka Robert Altgrafen z Salm-Reifferscheidt, nadporočnik 3. gorskega top. p. Alfred Schramm, poročnik 12. lov. bat. Franc Zollneritsch, poročnik 8. trd. top. bat. Leopold Wolf, stotnik 20. lov. bat. Karel Christian, stotnik 96. pp. Pij baron Lazarini, stotnik 9. polj. top. p. Rudolf Schindler in nadporočnik 7. pp. Emil Bechina. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste je dobil narednik 26. pp. Gogola Emil in četovodja 26. pp. Sorič Vinko. Srebrno hrabrostno svetinjo 11. vrste so dobili: predmojster 27. polj. top. p. Slon Ivan; pionirji Fuhrmann Alojzij, Kajfež Anton, Kramer Rudolf, Majcen Anton, Mrak Anton, Murko Ludvik, Premelc Franc, Rožič Franc in Zupančič Josip, vsi pri 3. pionirskem bat. Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: poddesetnik Kot Ivan, saperji Blažina Josip, Debevec Mihael, vsi pri 3. saperskem bat.; pionirji Bevčer Josip, Boltar Andrej in Premelc Andrej, vsi trije pri 3. pionirskem bataljonu.

— **Iz seznama izgub št. 171.** Nadporočnik Košnik Ivan, 3. dom. p., 2. stot., ranjen. Bohinec Franc, 7. lov. bat., 1. stot., Zalog, ujet. Ciglič Anton, 7. lov. bat., nad. stot., Šent Florijan, ujet. Drnovšek Ivan, 7. lov. bat., 4. stot., Zagorje, ujet. Gregorretti Celestin, 7. lov. bat., 2. stot., ujet. Gosjak Ivan, 26. dom. p., 2. stot., Konjice, mrtev. Jug Josip, 7. lov. bat., nad. stot., Kal, ujet. Kaluža Ludovik, 36. dom. p., 5. stot., ranjen. Kantušar Florijan, 26. dombranski p., 8. stot., ranjen. Knafelc Al., 7. lov. bat., 2. stot., Prečna, ujet. Kukler Peter, 26. dom. p., 2. stot., ranjen. Leben Ivan, 26. dom. p., 2. stot., mrtev. Lencel Franc, 7. lov. bat., 1. stot., ujet. Oblonšek Alojzij, 3. dom. p., 2. stot., ranjen. Odlazek Franc, 26. dom. p., 7. stot., Dole, ranjen. Palčar Franc, 26. dom. p., 7. stot., ujet. Petek Štefan, 26. dom. p., 3. stot., Vrtoie, ranjen. Presker Martin, 26. dom. p., 7. stot., Pišeci, mrtev. Skobrne Franc, 26. dom. p., 5. stot., Celje, ranjen. Smolar Franc, 26. dom. p., 4. stot., ranjen. Stražar Matija, 7. lov. bat., nad. stot., Zlatopolje, ujet. Popotnik Franc, 26. dom. p., 12. stot., mrtev. Veber Ivan, 26. dom. p., 4. stot., mr-

tev. Verstovšek Josip, 26. dom. p., 7. stot., Pišeci, mrtev. Vivot Franc, 26. dom. p., 8. stot., Sv. Kunigunda, mrtev. Wieser Aleksander, 26. dom. p., 9. stot., Maribor, mrtev.

— **Iz seznama izgub št. 173.** Kadet Kink Franc, 87. pp., 5. stot., ranjen; nadporočnik Neutsch Josip, 87. pp., 6. stot., ranjen; praporščak Notar Viktor, 87. pp., 7. stot., ranjen; kadet Predika Ivan, 87. pp., 8. stot., ranjen; stotnik Reuss Karel, 87. pp., 2. stot., ranjen.

— **Popravki k seznamom izgub.** Mogorovič Anton, 7. lov. bat., nad. stot., Pazin, ujet, je bil proglašen za ranjenega. Šubic Ivan, 7. lov. bat., 1. stot., Trata, ranjen in ujet, je bil proglašen za mrtvega.

— **Častniki naših polkov v ruskem ujetništvu.** Emil Vodopivec, nadporočnik pri 26. dom. pp., se nahaja v Čiti v vzhodni Sibiriji v ruskem ujetništvu; stotnik Jožef Zanker od 26. dom. pp., poročnik J. Medved od 87. pp., major Karel Leimser od 87. pp. se nahajajo v mestu Rylsk, gubernija Kursk, in nadporočnik 87. pp. Karel Eglxer v ujetništvu v Moskvi.

Iz ruskega ujetništva poroča na dopisnici Anton Preznik Mariji Vidmar v Črni vasi 33, da je njen sin Franc Vidmar umrl za pljučnico v mestu Sijzran ob Volgi v Rusiji. Nadalje so na tej dopisnici še sledeči podpisani: Matevž Šurk, Ivan Kavčič, Josip Jančič, Čerin Matevž, Jakob Sitar, Fr. Kozlevčar, Franc Pfeifer, Josip Zabukovec, Franc Košmrlj, Simon Pretnik, Gočnik Karel, Brus Leopold, Omahen Ivan, Andrej Vidic in Blaž Ambrožič.

— **Vipavci v ruskem ujetništvu.** Iz ruskega ujetništva so se oglasili naslednji rojaki iz goriške Vipave: Albin Vrtovec in Henrik Čuk iz Vel. Zabelj (27. dom. p., 3. stot.); pišeta na potu v široko Rusijo. Ciril Vrtovec iz Šmarij (27. dom. p., 7. stot.) in Fr. Uhelj iz Gaberij (97. pp.) sta v ujetništvu v Samari. Franc Vovk iz Dobravelj (20. lov. bat.) je v ujetništvu v Simbirsku. L. Novak iz Malih Zabelj (27. d. p.) piše s poti v ujetništvu.

— **Na severnem bojišču je zbolel in umrl na legarju** gosp. Lovrencij Ogris, posestnik in gostilničar dobro znane gostilne pri »Kajzru« v Podlublju na Koroškem. Blag mu spomin!

— **Črnovojnik utonil v Savi.** Bohinjska Bistrica. Tukajšnji črnovojnik, domačin, Simon Šilar je v petek po nesreči utonil v Savi. Po skrbi tukajšnjega tako zelo priljubljenega bataljonskega komandanta blagorodnega gosпода stotnika Antona Luckmanna je bil pokopan v nedeljo z vsemi vojaškimi častmi. Pogreba se je udeležila tudi vsa župnija.

Gospodarsivo.

Ij Program za nakupovanje žrebet na Kranjskem. Dne 25. maja 1915: Na Brezovici pri kolodvoru od pol 8. ure do 10. ure dopoldne; v Krškem pri Gregoričevi gostilni od 1/3 h do pol 6. popoldne. Dne 26. maja 1915: V Brezicah poleg »Narodnega Doma« od 6. do pol 8. zjutraj; v Št. Jerneju od 10. do 11. dopoldne; v Škocijanu od 1. do 2. popoldne; v Mokronogu - Bistrici pri kolodvoru od 4. do 6. popoldne. Dne 27. maja 1915: V Št. Petru na Krasu pri gostilni poleg trgovca Alojzija Domicelja od 8. do 9. dopoldne; v Bujah (pri Košani) pri g. Deklevi od 10. do pol 12. dopoldne. — Napredaj pripeljana žrebata je imeti na dobrem povodcu ter je s seboj prinesiti živinski potni list in spuščalni list onega žrebca, ki je žrebetov oče. Brez teh izkazil se ne sme kupiti nobeno žrebe. Nakupljena žrebata se bodo takoj plačala in prevzela. — Celovec, 5. maja 1915. C. kr. remontna asentna komisija štev. 8. v Celovcu. — Marcelariu l. r., podpolkovnik.

Sprejme se

trgovski vajenec

iz dobre hiše, s potrebno šolsko izobrazbo, zdrav in močan, v večjo trgovino na deželi. Vstop takoj. Ponudbe na upravnishstvo tega lista pod S. F. 200.

Oddasta se 2 stanovanji

eno obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritlikla v III. nadstropju, drugo pa iz 2 sob, kuhinje in pritlikla v II. nadstropju, za avgustov termin. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 936

Premišljevanja o Božjem Srcu Jezusovem.

Spisal P. Marijofil Holecsek, frančiškan. Cena K 1-20 za broširan, K 2- za vezan izvod je skrajno nizka.

Ta premišljevanja so času primerna, pa za vse čase namenjena. Potreba po takih premišljevanjih je bila vedno večja, posebno odkar se z vso vnemo goji in širi češčenje presvetega Srca. Po teh premišljevanjih bomo natančneje spoznali skrivnosti in milosti, ki jih hrani Zveličarjevo Srce za nas, in s katerimi nas želi obogatiti. Knjiga bo njim, ki jo bodo, rabili v tolažbo in naj donese mir vsaki slovenski hiši in sleherni družini.

Lavretanske litanije.

Matere Božje za mešani zbor, oziroma eno- dvo- ali triglasni zbor, zložil Franc Ferjančič. Cena 30 vin.

Te litanije, ki so ravno izšle, bodo dobro došle našim pevskim zborom. Z njimi pa ne bo vstreženo samo pevovodjem in pevcem, temveč tudi občinstvu, ker se bodo litanije po svojem ustroju in značaju povsod hitro udomačile. Meseca majnika in za vse Marijine praznike bodo prav dobro došle.

Kraljici nebes in zemlje.

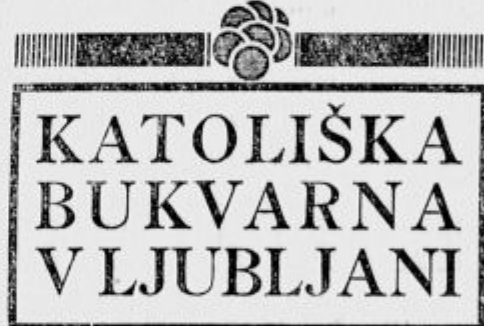
Zbirka Marijinih pesmi za mešani zbor, samospeve in orgle. — Uglasbil Karlo Adamič. Cena partituri K 1-80, glasovi po 40 vinarjev.

Te skladbe so globoko zamišljene in uprav mojsterski izpeljane in pričajo o temeljitem znanju teorije, harmonije in kontrapunkta. Melodija teh skladb je posebno izrazita, zmerno moderna, pa vendar močnem naših zborov na deželi umerjena.

Zemljevid Evrope.

Merilo 1:4,000.000. Cena K 2-40, nalepljen na platno s palicami K 6-50, nalepljen na platno in zložljiv v žepno obliko K 6-.

Ta zemljevid v slovenskem jeziku presega po svoji veliki natančnosti, razvrstitvi in preglednosti vse druge zemljevide. Velikost znaša 1 m 15 cm × 86 cm.

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje profesor J. Grafenauer. Cena za sešitek 60 vinarjev. Sešitek 1/4 vezan v eno knjigo K 3-50.

Ta zbirka nudi najlepše pripovedne bisere slovenskega slovstva, katere je treba na vsak način ohraniti našemu ljudstvu. Dosedaj so izšli:

1. zvezek: Josip Ogrinec, Vojnimir ali poganstvo in krst. — Strneno polje.
2. zvezek: Franc Erjavec, Hudo brezdnno ali Gozdarjev rejeneč. — Ni vse zlato, kar se svetli. — Izgubljen mož. — Ena noč na Kumu. — Mravlja.
3. zvezek: Vesele povesti, Jaklič, Za možem. — V pustiv je šla. Jurčič, Pravda med bratom.
4. zvezek: Ksaver Meško, Povesti in slike: Štiri smrti. — Pot čez travnik. — Požigalec.

Narčna kuharica.

Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška Bukvarna. Cena K 1-20, v platno vezana K 1-80, po pošti 20 vinarjev več.

Knjiga ne bo služila samo ob času draginje, temveč bo tudi ob dobrih časih pot do blagostanja. Njene posebne vrline so označene v predgovoru, katerega naj pazno prečita vsaka gospodinja. Knjiga se ogiblje potrate in vpošteva povsod varčnost ter uči, kako si pomaga gospodinja s sredstvi, katere so vedno in povsod dobili. Vsa navodila so večkrat preizkušena in so se sprejela samo jedila, ki se tudi glede okusa lahko postavijo na vsako imenitno mizo. — Zelo pregledno kazalo ob koncu knjige ti tudi pomaga takoj rešiti vprašanje kaj boš danes ali jutri kuhala. S to knjigo v roki boš znala postaviti na mizo tudi eno in isto živilo v najrazličnejših oblikah in si boš znala vedno pomagati z malimi sredstvi, da ne prideš nikdar v zadrego. Knjiga bo mnogo pripomogla k blagostanju slovenskega naroda. Cena knjigi, ki obsega 224 strani, je skrajno nizka.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki
3409 fotografiji 3409

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

ANTON BOE

barvarija in kemična pralnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6

Dela se izvršujejo tudi na
Glinah št. 46. Nizke cene!
Točna in solidna postrežba!

Obstoj tverdkе že čez 50 let.

KRAPINA-TOPLICE

(Hrvatsko) lečijo trganje, revmatizem, ischlas.
Pojasnila in prospekte brezplačno pri
ravnateljstvu. 723 (20)

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano,

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

I. Grobelnik, Ljubljana,
Mestni trg št. 22.

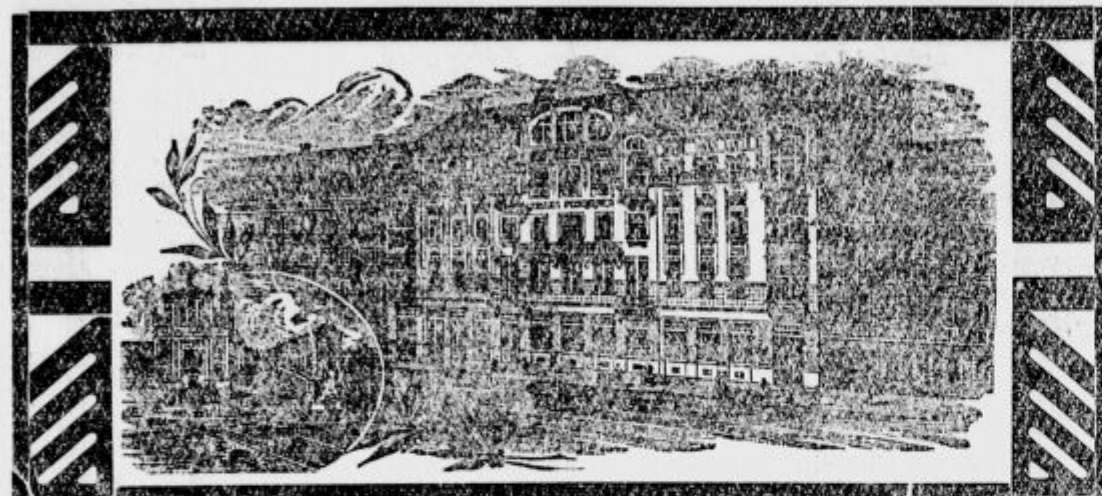
Važno!

jedilni ter za semensko uporabo, izvrsten, veleprima kakovosti, zdrav, brezhiben,
izbran ter trpežen, je še v veliki zalogi pri tverdku 886

IV. A. Hartmanna naslednik AVG. TOMAZIC v Ljubljani

ter razpošilja istega v vsaki povoljni množini cele vagone, tudi manj kakor cele
vagone po solidni, nizki, dnevni ceni, dokler zaloga traja. — Cena pri odjemu
celih vagonov po dogovoru ter se pri celih vagonih le prosto, v vagon nasut,
vložen brez vreč odpošilja, pri manjših naročilih se pa morajo doposlati vreče
prosto voznine ter stane za napolnjevanje vreč in delo primeroma nekaj malega več.

Važno!

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni
hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkev

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadružniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po 4³/₄%, brez
kakega odbitka, tako da sprejme
vložnik od vsakih vloženih 100 K
čistih obresti 4.75 kron na leto.
Stanje vlog je bilo koncem marca
1913 čez 22 milijonov kron. Za
nalaganje po pošti so poštnohran.
položnice brezplačno na razpolago.

Kačelstvo.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot., rentna in ljudska, neznodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem

leta 1913. K 170.217.149—

Stanje garantiranih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496.17

V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane

podružnice. — Prospekti zastoj in poštnine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod naugodnejšimi pogoji.

— Dobro biago po priznani najnižjih cenah dobite v modni trgovini —

Peter Šterk

Stari trg 18

— Ljubljana —

Stari trg 18

Velika zaloga najboljšega perila za gospode, dame in otroke, dalje najmodernejših
biuz, jut. oblek, nogavic, steznikov i. d. Nakit, svile in vse potrebščine za
1007 6 šivilje. — Moški klobuki, čepice in slamaniki. 1007 6

Za birmance

in botre priporoča tverdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9.

svojo bogato zalogo vsakovrstnih
oblek po najnižjih cenah in solidni
postrežbi.

Naivečja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna tverdka

modni salon

MARIJA GOTZL, Židovska ulica št. 8.

specialno damskih in otroških slamanikov, ter
svilenih čepic v najkovejših oblikah

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Peter Kozina & Ko.

Tovarna čevljev v Trziču
na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke
na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu

